ISSN 0789-2861

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 3 / 2004 15.7.2004 58. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Kari Valtonen
1. palkinto
ST kevätpäivät TT 2004

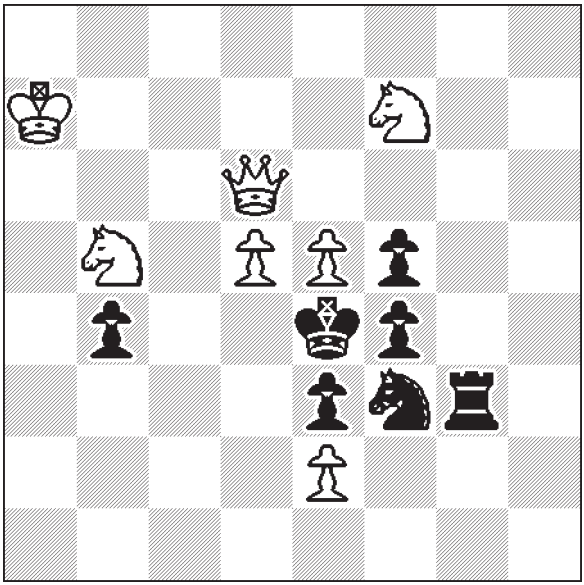

2# hh 7+7

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus 87
Teppo Mänttä 50 JT
- taloudellistamiskilpailu 88
Toma Garai 70 JT 88
7. WCCT-kilpailun tuloksia 89
Kreikan kongressin
Internet-laadintakilpailu 89
Kesäkilpailu 2004 89
Sananselitystä eli hiukan
moniuhkauksesta ja
sekundaariuhkauksesta 90
Timo Sarvela in memoriam 93
Kari Valtonen 50 vuotta 94
Omistustehtäviä Kari Valtoselle 95
Paha pähkinä 16 96
ST-lehden virheet verkossa 96
Rekonstruktiopalsta 96
Kevätpäivät 2004 97
Suomalaisia Kreikkaan 97
ST:n syyspäivät 2004 97
Ensipainokset 98
Unto Heinonen suurmestariksi! 102
Ratkaisupisteet 103
Valikoituja apumatteja 104
Tehtäviä saarivaltakunnasta 106
Párosin apumatit 107
Nelinurkkapalsta 108
Summary 116

Muistilista

⌘ ST 4-5/2004 aineisto viimeistään ma 13.9.2004 päätoimittajalle.
⌘ Tämän numeron ensipainosten ratkaisut noin 7 viikon kuluessa päiväyksestä, ellei ensipainospalstalla toisin ilmoiteta.
⌘ Kreikan tehtäväkongressi 4.-11.9.2004
⌘ ST:n syyspäivät 30.-31.10.2004, katso sivu 97
⌘ Kesäkilpailun 2004 laadinta-aika päättyy 31.10.2004, katso sivu 89
Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 97 / *The solution to the cover problem is on p. 97*

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / *Publisher:*
Suomen tehtäväniekat ry.
http://www.sci.fi/~stniekat/st/index.htm
e-mail: stniekat@sci.fi
Puheenjohtaja / *Chairman:*
Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi
Sihteeri / *Secretary:*
Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki
Taloudenhoitaja / *Treasurer:*
Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447
Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala
Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori
Turun osasto: Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku
Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa
Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentausta, Kunniatie 56, 15560 Nastola

Päätoimittaja ja toimituksen osoite / *Editor in chief:*
Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi
Muu toimituskunta /*Editorial staff:* Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Joose Norri, Henry Tanner, Jukka Tuovinen

Taitto / *Layout:* Jorma Paavilainen

Painopaikka / *Printed in:* Pikapaino Paatelainen, Helsinki 2004

Pankkitilit / *Bank accounts:*

Nordea Ylöjärvi 144330-41886
Sampo 800020-4659651

Jäsenmaksu 2004: 20 e

Vuositilaus ei-jäsenille 2004: 23 e

***Subscription fee abroad 2004:** 23 e*
Irtonumerohinta / *Single issues:* 5 e

Osoitteenmuutokset sihteerille! / *Changes of address to the secretary!*

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Kilpailullinen kevät

Alkuvuoden kuukaudet ovat tehtäväshakissa painottuneet kilpailuihin. Aktiiviset suomalaislaatijat askartelivat ahkerasti Suomi-Sveitsi -laadintaottelun vuoksi aina laadinta-ajan päättymiseen asti huhtikuun lopussa. Tässäkin laadintakilpailussa tärkeintä ei välttämättä ole menestys, vaan itse laadintaprosessi sinänsä. Mutta odotamme kiinnostuneina ottelun tuomiota - kuten sveitsiläisetkin!

Sveitsi-ottelun tuloksia saadaan odottaa ainakin syksyyn asti, kauemminkin, jos tuomiot viivästyvät. Odotusaikana ehtii perehtyä seitsemännen WCCT-kilpailun tuoreisiin tuloksiin. WCCT-kilpailu on merkittävin säännöllisesti järjestettävä kansainvälinen laadintakilpailu. Tällä kertaa laatijat 36 maasta pähkäilivät seitsemän eri tehtävätyypin ja teeman parissa usean vuoden ajan. Tehty suuri työ siilataan tuomiojulkaisuun, joka saapui kesäkuun 2004 lopussa - kilpailu alkoi vuonna 2001. Tuloksista lyhyesti sisäsivuilla, palaamme aiheeseen tulevissa ST:n numeroissa.

Toinen tuore ja merkittävä uutinen koskee seuraavaksi julkaistavaa kansainvälistä valiotehtävien kokoelmaa, FIDE-albumia vuosilta 1995-1997. Teos valmistunee syksyksi, mutta jo nyt on saatu ennakkotietoa valituista tehtävistä, joiden perusteella myönnetään laatijoille arvonimiä. Tärkein suomalaista tehtäväelämää koskettava uutinen on se, että Unto Heinonen saa uuden albumin myötä laadinnan suurmestarin arvon. Kysymyksessä on arvonimi, jonka saavuttaminen vaatii vuosikymmenien uurastusta, opiskelua sekä vankkaa näkemystä siitä, miten hienoja tehtäviä luodaan. Palaamme tähänkin aiheeseen seuraavissa lehdissä, mutta jo tässä parhaat onnittelut Untolle!

Toinen merkittävä suomalainen tehtäväshakkimies, ratkaisemisen suurmestari Kari Valtonen, täytti keväällä 50 vuotta. Kari on ansioitunut hengästyttävän monella eri tehtäväshakin saralla: laatijana, ratkaisijana, toimittajana, tehtäväteorian tuntijana - mikään tehtäväshakillinen ei ole hänelle vierasta. Sisäsivuilla on mahdollisesti aivan liian lyhyt kirjoitus Karin saavutuksista.

ST-lehti ottaa oppia muualtakin, jos malli on tarpeeksi hyvä. Näin tapahtuu nyt: muun muassa hollantilainen *Probleemblad* ja sveitsiläinen *Idee & Form* julkaisevat verkkosivuillaan lehdissään havaitut merkittävät virheet, etenkin virheet tehtävien kuvioissa tai vaatimuksissa. ST aloittaa saman käytännön, ja julkaisemme myös seuraavassa lehdessä listan edellisen ST-lehden merkittävistä virheistä. Sama lista on siis ST:n verkkosivuillakin, joka tietysti kertoo asiat nopeammin.

Lehden teossakaan virheitä ei tietenkään saisi tehdä, mutta niiltä ei voi täysin välttyä. Jokainen tehtäväkuvio on inhimillistä työtä, lähtöisin joko toimituskunnalta tai päätoimittajalta. Joka kuvion tarkistaminen lehden lopullisessa toimitusvaiheessa veisi kohtuuttomasti aikaa ja vaikuttaisi ikävästi ilmestymisaikatauluun. Toisaalta ikävää on sekin, että lehden loppuvaiheen oikoluvussa havaitaan ikäviä virheitä, joiden oikaiseminen vaatii turhalta tuntuvaa aikaa.

Oma osansa ovat tekniikasta johtuvat virheet. Yhteistyö kirjapainon kanssa on sujunut mallikelpoisesti, mutta esimerkiksi kaikki kirjaimet ja kuvat eivät aina tulostu painossa toivotulla tavalla. Toivottavasti virheiden määrä on kuitenkin pysynyt siedettävällä tasolla ja alenee entisestään tulevaisuudessa.

Jorma Paavilainen

Teppo Mänttä 50 JT - taloudellistamiskilpailu

Suomen Tehtäväniekat ry julistaa Teppo Mäntän 50-vuotisjuhlakilpailuna erikoislaadintakilpailun, jonka vaatimus kuuluu:

Laadi taloudellistettu versio mistä tahansa kotimaisesta tai ulkomaisesta shakkitehtävästä (kaikki lajityypit ovat sallittuja), joka on julkaistu ennen 1.7.2004.

Taloudellistamisella (= ekonomisoinnilla) tarkoitetaan esimerkiksi seuraavia vaihtoehtoja tai niiden yhdistelmiä:
- tarpeeton upseeri poistetaan.
- tarpeeton sotilas poistetaan.
- upseeri korvataan sotilaalla.
- vahva upseeri korvataan kevyemmällä (esim. kuningattaren tilalle torni tai lähetti).
- valkea nappula korvataan mustalla.

Huom! Laadinnan kohteena olevan tehtävän temaattinen sisältö ei saa heikentyä taloudellistamisen yhteydessä. Temaattisuuden kannalta merkityksettömiä nappuloita voi vapaasti siirtää laudalla, poistaa laudalta tai korvata toisilla nappuloilla. Aseman siirtäminen ja laudan kääntäminen ovat täysin sallittuja keinoja.

Parhaat ekonomisoinnit palkitaan tuomarin (= juhlija) harkinnan mukaan. Suurin nappulaluvun pudotus ei välttämättä ole paras ekonomisointi. Vaikkapa upseerin korvaaminen sotilaalla voi olla laadullisesti arvokkaampaa kuin ”statistisotilaan” poistaminen.

Ekonomisoitavien tehtävien tarkka asema ja täydelliset lähdetiedot on ilmoitettava luottamusmiehelle. Omien tehtävien ekonomisoinneilla ei saa osallistua. Kilpailu on tarkoitettu suomalaisille laatijoille.

Tehtävät on lähetettävä viimeistään **1.11.2004** (postileima) osoitteella: Kari Valtonen, Finninmäenkatu 4 L 108, 33710 Tampere.

Esimerkki:

Norbert Kovacs
***Chemnitzer Wochenschach* 1925**
n:o 165 FIDE-ALBUMI 1914-1944/III
ensipainosversio / TM

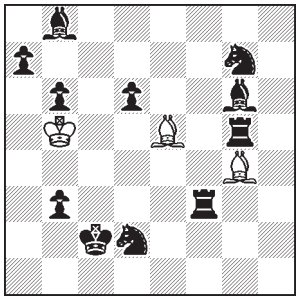

a#3 3+11

1.Lf5 L~?
1.Rf5 Lh8! 2.Rg7+ Lf5+ 3.Kc3 Lxg7# Kovacs´illa oli alunperin mDf3+mTg5+mTh5 (nappulaluku 3+12). Mäntän ehdottamat muutokset: poistetaan mDf3 ja siirretään mTh5→f3 (3+11), jolloin tarpeeton mD on saatu ekonomisoitua.

Toma Garai 70 JT

Toma Garai 70 Jubilee Tourney requires h#3 with three solutions. Neither more, nor less solutions, no twins allowed. Entries in any number shall be sent to Neal Turner, Vanha Hämeenkyläntie 26 A, FI-00390 Helsinki, Finland, till May 27, 2005. Judge: Toma Garai. Every participant will receive the award report. Please reprint!

ST on saanut ilon julistaa suurmestari Toma Garain kansainvälisen 70-vuotisjuhlakilpailun kolmisiirtoisille apumattitehtäville, joissa on kolme ratkaisua, ei siis enempää eikä vähempää, eikä kaksosmuotoja. Tehtävät luottamusmies Neal Turnerille 27.5.2005 mennessä, osoite yllä. Jokaiselle osallistujalle on luvassa tuomiojulkaisu.

7. WCCT-kilpailun tuloksia

Juuri ennen tämän lehden menoa painoon tulivat ensimmäiset tiedot seitsemännen WCCT-kilpailun (*World Chess Composition Tournament*) tuloksista. Palaamme kilpailuun ST:n seuraavissa numeroissa, mutta jo tässä esimakua tulevasta.
Joukkuekilpailussa kymmenen parasta maata olivat:

1. Venäjä	263.0
2. Ukraina	221.5
3. Israel	209.5
4. Serbia ja Montenegro	196.5
5. Saksa	119.5
6. Slovakia	108.5
7. Alankomaat	101.5
8. Kreikka	94.0
9. Unkari	85.5
10. Valkovenäjä	81.0

Suomi sijoittui 38 maan joukossa sijalle 16 54,5 pisteellä. Sijoitus edellisessä WCCT-kilpailussa oli 21. 36 maan joukossa, joten pientä edistystä on havaittavissa. Tällä kerralla saadut pisteet koostuivat seuraavasti:

D (lopputehtävät) Harri Hurme 11-12. sija: 13,5 pistettä
E (a#3) Marko Ylijoki 13.-14. sija: 12,5 pistettä
F (itsematit) Jorma Paavilainen 5.-6. sija: 19,5 pistettä
G (satutehtävät) Henry Tanner 20. sija: 9 pistettä

Kreikan kongressin Internet-laadintakilpailu

Kreikan tehtäväkongressin järjestäjät julistavat Internet-laadintakilpailun, jonka teema on: kolmen tai neljän siirron apumatit, joissa on valkean upseerin, ei sotilaan, aktiivinen uhraus vähintään kahdessa eri vaiheessa. Duplex-tehtävät ja nolla-asemat eivät ole sallittuja. Uhraukset voivat tapahtua joko vapaille tai miehitetyille ruuduille, mieluummin vapaille.

Tehtävät viimeistään 31.8. mennessä **vain sähköpostilla**: prentos@the.forthnet.gr

ST:n kesäkilpailu 2004

ST:n kesälaadintakilpailu on tänä vuonna myös äskettäin edesmenneiden Timo Sarvelan ja Paavo J. Markkolan muistokilpailu.

Kilpailun teema on **liukuveräjä**. Liukuveräjässä nappula liikkuu linjaa pitkin, avaten vaikutuslinjan samalla linjalla takana olevalle nappulalle. Erona uraukseen on se, että takanappulan ei tarvitse siirtyä, liukuveräjään riittää pelkkä vaikutus pitkin avattua linjaa. Vaikuttavat nappulat voivat olla valkeita, mustia tai samanvärisiä. Vaatimus on vapaa, myös satutehtävät sallittuja. Tuomari ei ole vielä tiedossa, mutta saataneen ulkomailta.

Laadinta-aikaa on 31.10.2004 asti, jolloin tehtävät on viimeistään lähetettävä luottamusmiehelle:

Marko Ylijoki, Mustanlahdenkatu 21 B 22, 33210 Tampere,
sähköposti alfil@aktivist.fi.

Esimerkkitehtävä:

Harri Hurme
ensipainos

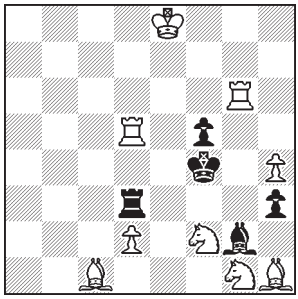

2# 9+5

1.Tg5! (2.Tdxf5#)
1.-Le4 2.Re2#; (1.-Lxd5 2.Rxd3#): Lg2 avaa Lh1:n linjan f3- (e4-) ruutuun;
1.-Txd5 2.d4#: uraus kelpaa myös;
1.-Te3+ 2.dxe3#: valkea sotilas avaa Lc1:n vaikutuksen e3-ruutuun siirtyen pitkin k.o. linjaa;
epätemaattinen lisämuunnelma 1.-Txd2 2.Lxd2#

Kari Valtonen

Sananselitystä eli hiukan moniuhkauksesta ja sekundaariuhkauksesta

Pari asiaa käynnissä olevan 50-vuotisjuhlaturnaukseni (kts. ST 1/2004, s. 4) teemavaatimuksessa on aiheuttanut hämmennystä. Kilpailuhan on 2-siirtoisille mattitehtäville, joilta ensinnäkin vaaditaan, että niissä esiintyy vähintään yhdessä vaiheessa moniuhkaus. Moniuhkauksella tarkoitetaan tässä vähintään *kolmea* uhkausta, kaksoisuhkaus ei siis riitä.

Toinen epätietoisuutta aiheuttanut seikka kilpailujulistuksessa on, että ”myös sekundaariuhkaukset ovat temaattisia”. Mitkä ihmeen sekundaariuhkaukset? Muutama vuosi sitten julkaistun tehtävän A pohjalta laatimani esimerkki selventänee termiä.

Ismo Tompuri & Kari Valtonen
Ensipainosversio
3233. *Suomen Shakki* 3/1999

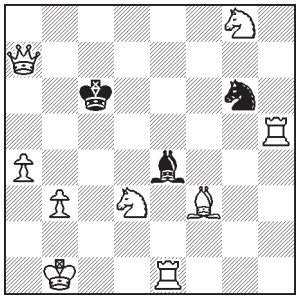

2# 9+3

Alkusiirto **1.Td5!** asettaa mustan siirtopakkoon. Temaattisesti tärkeitä ovat nyt mLe4:n siirrot. Jos se alkusiirron jälkeen siirtyy ns. yhdentekevästi eli ”ilmaan”, se aiheuttaa kolme haittaa: vTd5 on vLf3:n suojaama, vRd3 vapautuu kiinnityksestä ja e-linja avautuu vTe1:lle. Vastaavat matit eli sekundaariuhkaukset ovat 2.Tc1#, 2.Rb4# ja 2.Te6#.

Esimerkkitehtävässämme mustan lähetin on tietenkin lopulta siirryttävä konkreettisiin ruutuihin. Siirto 1.-Lxf5 sallii matin 2.Tc1# torjuen muut uhanneet matit, 1.-Lxf3 sallii 2.Rb4#:n ja 1.-Lxd5 sallii 2.Te6#:n. Puolustus 1.-Lxd3+ on temaattisesti asiaankuulumaton mutta toki sallittu *täyspuolustus*, mattina 2.Txd3#.

Huomattakoon, että esimerkiksi siirto 2.Td4 ei ole mattiuhkaus, sillä ”ilmaan” siirtyneen nappulan katsotaan edelleen suojaavan lähtöruutuunsa (paitsi tietenkin teemanappulan ollessa sotilas!), eli tässä tapauksessa lähetti pääse ”ilmastakin” takaisin e4:ään.

Jos vTh5 olisi jo tehtävän alkuasemassa ruudulla d5 (ja jokin yksimääreinen ratkaisu olisi ko. tehtävään olemassa), em. muunnelmisto toimisi esipelinä. Tällöin tehtävässä ei enempää moniuhkauksia tarvitsisi ollakaan, jotta se täyttäisi teemavaatimuksen, vaatimuksenahan näet oli, että moniuhkauksen on esiinnyttävä vähintään yhdessä vaiheessa, joka sekundaariuhkauksen kyseessä ollen voi olla vaikka esipeli!

Ainakin teoreettisesti mahdollinen olisi myös sellainen tehtävä, jossa yksikään sekundaariuhkaus ei toteudu, vaan mustan teemanappulan konkreettisia siirtoja seuraisivat aivan uudet matit. Tällöin kyseessä olisi sekundaari-Ojanen. Normaalimuodossahan Ojanen-teemassa, joka on Fleck-teeman yksi variantti, primääri- eli ensimmäisen asteen uhkaukset eivät toteudu ollenkaan, vaan jokaisella siirrollaan, joita on yhtä monta kuin uhkiakin, musta torjuu kaikki uhanneet matit mahdollistaen uudet mattisiirrot. Tehtävä B

Antti G. Ojanen
***Suomen Shakki* 1944**

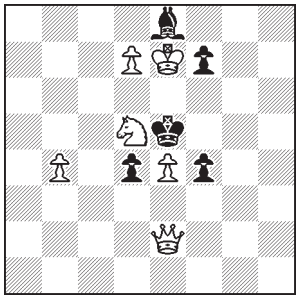

2# 6+5

(**1.Rf6!** [2.Rg4/Db5/Dh5#] Lxd7/d3/f3 2.Rxd7/Db2/Dh2#) esittää idean ensitoteutuksen, joka myös täyttäisi teemavatimuksen, sillä kilpailuni teemamääritelmää ajatellen oleellistahan on vähintään kolmen *uhan* esiintyminen, mattisiirroista ei sanota mitään.

Teemavaatimus tuo useimmille ensimmäisenä mieleen Fleck-teeman eri muunnoksineen. Perinteisessä Fleckissähän mustan puolustukset erittelevät uhkamatit kaavion 1.! (2.A,B,C#) x/y/z 2.A/B/C# mukaan. Taaskin, koska juhlaturnaukseni teemavaatimuksessa ei puhuta mustan puolustusten jälkeen toteutuvista mattisiirroista mitään, muutkin erittelytavat ovat mahdollisia, esimerkkinä ns. uhkamattiyhdistelmien erittely eli kaavio 1.! (2.A,B,C#) v/w/x/y/z/å/ä/ö 2.ABC/AB/BC/CA/A/B/C/D#, jossa D ei ole välttämätön.

Yhden erittelymahdollisuuden tarjoaa tehtävä C, jossa sekundaariuhkaukset ja ns. uhkamattien aleneva erittely (kts. teemaluettelo kirjoitelman lopussa) on yhdistetty taidokkaasti:

Jorma Paavilainen
2534. *Suomen Shakki* 4/1993

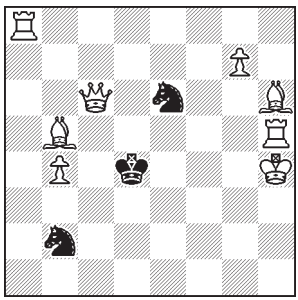

2# 8+3

Alkusiirron **1.Te8!** (sp.) jälkeen temaattisesti oleellisia ovat mRe6:n siirrot, jotka avaavat sekä e-linjan että vaakarivin c6-f6 ja lisäksi poistavat suojauksen d8:sta, jolloin valkealle tarjoutuu leegio mattisiirtoja, jotka mR:n siirrot konkreettisille ruuduille erittelevät seuraavasti:

1.-Rxg7/Rd8/Rf8/Rc7/Rf4/Rc5/Rg5 2.Dc5A,Df6B,Te4C,Le3D,Td5E,Td8F,Lxg7G/ABCDEF/ABCDE/ABCD/ABC/AB/A#. Tuomarien suhtautumiseroista tähän teemaan kertoo osaltaan, että tehtävä ei sijoittunut lehden vuosikilpailussa ollenkaan, mutta pääsi kyllä FIDE-albumiin 1992-94! Vuosikilpailun tuomaria on saattanut hämmentää siirtoa 1.-Rxg7 seuraava ylimääräinen matti 2.Lxg7#, joka ei ole temaattisesti pakollinen, eipä edes teemaesitykselle tyypillinen. Todennäköisempää on, että hän ei ole vain pitänyt teemasta.

Erilaisia moniuhkausteemoja useine muunnoksineen on olemassa aika liuta. Kirjoitelmani lopussa olevassa luettelossa olen antanut tiedossani olevat ja alan kirjallisuudesta poimimani teemat. Semanttisten sotkujen välttämiseksi käytän pääosin edelläkin esiintynyttä, täysin formaalia kuvausta. Useimmissa tapauksissa olen antanut teeman vähimmäisvaatimuksen, joissakin tapauksessa yhden esimerkin toteutustavoista (varustettu huomautuksella ”esim.”). Vapaaehtoiset mutta joskus esiintyvät elementit ovat hakasulkeissa.

Moniuhkaus on myös yhdistettävissä moniin muihin teemoihin, luettelon loppupuolella parina esimerkkinä Hannelius/Domrovskis- ja Kiss-teemat. Lisäksi moniuhkateemat voivat esiintyä muiden tehtäväshakillisten perusideoiden kuten matin- ja puolustuksenmuutosten (Zagoruiko, Ruhlis yms.) yhteydessä. Hiukan liioitellen voi sanoa, että vain taivas on rajana!

Tehtäväkirjallisuudessa pidetään useampien kuin yhden uhkauksen esiintymistä alkusiirron jälkeen rikkeenä, koska se yleensä liiaksi rajoittaa mustan peliä tai/ja lisää valkean voimaa. Poikkeuksena ovat kuitenkin juuri sekä yllä että alla mainitut teemat, joissa moniuhkaus kuuluu olennaisesti tehtävän kokonaissisältöön. Lisäksi moniuhkaus tai -uhkaukset voivat itsessään olla ennätysmotiivina. Esimerkiksi niin normaalissa kuin vapaassakin Fleckissä uhkamattien ennätys on 8, jos valkopatteria ei käytetä hyväksi.

Lopuksi toivotan suomalaislaatijat tervetulleiksi lähettämään kilpailuuni tehtäviään, laadinta-aikaahan on vielä reilusti eli aina ensi vuoden maaliskuun 1. päivään asti!

Fleck-teema: 1.! (2.A,B,C#) x/y/z 2.A/B/C#

Vapaa Fleck *(Free F.)*: kuten edellä, mutta mustalla on myös epätemaattisia siirtoja, joihin valkea voi vastata jo(i)llakin uhkamateista *(as above, but with non-thematic black moves which white can meet with one or several threat mates)*

Näennäisvapaa Fleck *(Pseudo-Free F.)*: kuten Fleck, mutta mustan kaikki epätemaattiset siirrot sallivat kaikki uhkamatit *(as ordinary Fleck, but each non-thematic black move allow all threat mates)*

Fleck teemaruudulla *(Arrival F.)*: vapaan Fleckin erikoistapaus, jossa yhdentekevän mustan nappulan siirtyminen teemaruutuun x sallisi useita matteja, mutta jokainen ruudulle siirtyvä konkreettinen nappula sallii vain yhden ja kulloinkin eri matin *(a dummy on thematic square allows several mates, all actual black men moving on that square allow only one, each time different mate)*

Looginen Fleck: 1.? (2.A,B#) x! 1.? (2.B,C#) y!1.? (2.C,A#) z!1.! (2.A,B,C#) y/z/x 2.A/B/C#)

Karlström-Fleck: 1.! (2.A,B,C#) v/w/x/y/z/å 2.A/B/C/D/E/F#

Sekundaari- eli toisen asteen Fleck: (*)1.- n~ 2.ABC# 1.- n1/n2/n3 2.A/BC#

Uhkamattiyhdistelmien erittely *(Combinative Separation)*: 1.! (2.A,B,C#) v/w/x/y/z/å/ä[/ö] 2.ABC/AB/BC/CA/A/B/C[/D]#

Uhkamattiyhdistelmien aleneva erittely *(Progressive Separation)*: esim. 1.! (2.A,B,C,D#) v/w/x/y[/z] 2.ABCD/ABC/AB/A[/E]#.

Uhkamattien lukumäärän aleneva erittely *(Separation with Declining Number)*: esim. 1.! (2.A,B,C,D,E,F#) v/w/x/y/z/å 2.ABCDEF#/5x~#/4x~#/3x~#/2x~#/1x~#

Brogi-teema: 1.! (2.A,B,C,D#) w/x/y/z 2.AB/BC/CD/DA#

Maleika-teema: 1.! (2.A,B,C,D,E,F;G,H#) w/x/y/z 2.AB/CD/EF/GH#

Ojanen-teema 1.! (2.A,B,C#) x/y/z 2.D/E/F#

Sambor-teema: 1.? (2.A,B,C#) w! 1.! (2.X#) x/y/z 2.A/B/C#

Uhanvähennys *(Threat Reduction)*: esim. 1.? (2.A,B,C,D#) 1? (2.A,B,C,#) 1.? (2.A,B,#) 1.! (2.A#)

Hannelius-Dombrovskis moniuhkauksin: esim. 1.? (2.A,B,C#) x! 1.? (2.A, B, C#) y! 1.? (2.A, B, C#) z! 1.! x/y/z 2.A/B/C#

Kiss-teema moniuhkauksin: esim. 1.? (2.A, B, C#) x/y/z 2.A/B/C# 1.! (B, C, D#) x/y/z 2.B/C/D#

English abstract:

In ST Nr 1/2004 (p. 4), the theme tourney on the occasion of my 50th birthday was announced. The tourney requires "orthodox 2-movers with multiple threat(s) in one or several phases" and, furthemore, "secondary threats are also considered thematic". The article above is intended to clarify some concepts occurring in the announcement, notably "multiple threat" (i.e. at least three *threats) and "secondary threat" (i.e. threat[s] appearing as a black piece leaves a square).*

*The problems **A** and **C** illustrate multiple secondary threat, A with progressive threat separation in the actual play, C with declining threat separation. The problem **B**, showing Theme Ojanen, a less-known member of the Fleck family, would also be considered thematic, since the tourney announcement does not stipulate the actual (post-key) mates in any way. In the Theme Ojanen, the threats remain permanently virtual.*

Both A and C would also be thematic if the post-key play took place in the set, i.e. if the key moves 1.Rd5 and 1.Re8 had already been made (and if there were a sensible mate in two in those positions). Thus, the minimum requirement of the tourney might be considered to be a multiple secondary threat in the set-play, or, as in C, a multiple virtual threat in the solution (or in a try)!

Since the actual mates are not stipulated in the tourney announcement, all kinds of mates or combinations of mates are allowed, for instance dual (or triple, quadruple…) mates, as can be seen in the concluding list of themes showing multiple threat. The list is by no means exhaustive, especially as multiple threats can occur in combination with some other formal themes. As the final items of the list, Hannelius/Dombrovskis and Kiss themes with

multiple threat are given as examples.

Since our foreign readers do not usually excell in the Finnish language, and also to avoid semantic obscurity, I almost exclusively use formal way of presentation to describe the themes. In most cases, a minimum requirement of the theme is given, in some others one possible rendering ("esim." in Finnish) is given to illustrate the theme. Optional but sometimes occurring elements are enclosed in square brackets.

Finally, it must be pointed out that multiple threat themes can be combined not only with one another or with other formal themes, but with a number of strategic or, say, dual avoidance themes, not to mention changed play and mate transference and related multi-phase ideas. Imagination knows no boundaries and sky is the limit!

You are warmly invited to participate my JT, the closing date of which is March 1st, 2005 (entries to: Teppo Mänttä, Vanhakoivistontie 7 as. 17, FI-28630 Pori, Finland).

Kari Valtonen

Timo Sarvela in memoriam

Ilmajoella 13.2.1919 syntynyt filosofian maisteri Timo Sarvela oli pitkään Säteri Oy:n palveluksessa Valkeakoskella ennen eläkkeelle siirtymistään. Täällä hänet myös siunattiin viimeiseen lepoon pari kuukautta 85-vuotisjuhlien jälkeen.

Eero Saarenheimon mukaan Timo kävi ahkerasti ennen sotia ST:n kokouksissa. Tehtäviä syntyi omasta pajasta jo 30-luvulla (lähinnä itse- ja apumatteja). Mutta yllättävän vähäiseksi tuotanto jäi. Kymmenkunta kaikkiaan. Mutta ratkaisukilpailuissa Timo oli myöhemminkin innolla mukana.

Kun Pirkanmaan Shakkitehtäväkerho 60-luvun lopulla aloitti Tampereella, Timo oli perustajajäsen ja aktiivi siinä yli 20 vuoden ajan. 70-luvulla hän oli ensipainostoimittajana Suomen Shakin tehtäväpuolella.

Timon suurtyö oli yli 55 000 tehtävää käsittävän tehtäväkokoelman luominen. Nyttemmin sen saattaminen tietokoneaikaan on aloitettu Tampereella. Timon työ shakkikirjoittajana, yhdistystoiminnassa, asiantuntemus erilaisten kivilajien ja kasvien tuntemuksessa oli ystäväpiireissä laajasti arvostettu. Varhaiset shakkijulkaisut kiinnostivat häntä, mutta myös tietokoneuutuuteen hän tutustui heti, kun se oli mahdollista.

Hiljainen, syvällinen humoristi oli aina läsnä Timon harvakseen puhellessa. Ja ulkomaanmatkoilta Sarvelat muistivat aina lähettää korttitervehdykset.

Näytetehtävä:

Timo Sarvela
***Suomen Shakkilehti* 1936**
2. palkinto FSF:s årstävling 1936

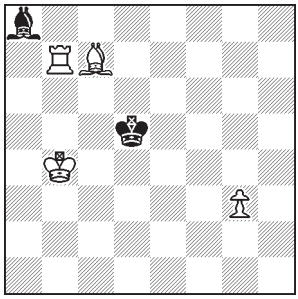

a#3* 4+2

* 1.-Lb8 2.Kc6 Td7 3.Lb7 Td6#
1.Kd4 Tb6 2.Le4 Lf4 3.Kd5 Td6#

Kauko Virtanen

Kari Valtonen 50 vuotta

Porissa shakkitaitonsa hankkinut, mutta Tampereelle asettunut Kari Valtonen täytti 50 vuotta 26.4.2004. Hänen tehtäväshakillinen ansioluettelonsa hakee Suomessa vertaistaan, sillä kilpailumenestystä on tullut sekä laadinta- että ratkaisukilpailuissa, ja pitkä päivätyö on tehty tehtäväshakista kirjoittamisessa, tuomarina sekä järjestötyössä.

Laadinnassa Kari on 26. kansallinen tehtävämestari vuodelta 2000 ja FIDE-albumipisteitä on kertynyt tähän mennessä 5,33. Ratkaisemisessa Kari on henkilökohtainen maailmanmestari vuodelta 1984 ja monivuotinen luotettava ratkaisujoukkueen jäsen. Ratkaiseminen kansainvälisissä kilpailuissa on toistaiseksi jäänyt, viimeinen osanotto on vuoden 1986 MM-kilpailusta. Kotimaassa menestys on kuitenkin jatkunut ja on selvää, että halutessaan Kari olisi kansainvälisillä ratkaisukentillä merkittävä vahvistus Suomelle.

Pitkäkin Karin ansioita kuvaava kirjoitus tuntuisi vajavaiselta, niin monessa hän on ehtinyt olla menestyksellä mukana. Karia on osuvasti kuvannut hänet hyvin tunteva toinen Pirkanmaan voimahahmo, Kauko Virtanen. Hänen kirjoituksensa Karista tehtävämestarin arvon myöntämisen yhteydessä lehdessä *ST* 2/2002 kannattaa lukea!

Karin epäitsekäs luonne on tullut esiin muun muassa hänen tehtäväshakin hyväksi tekemässään työssä, josta on ollut hyötyä laajalle joukolle tehtäväshakin harrastajia. Kari aloitti Suomen Shakin tehtäväpalstan toimittajana jo vuonna 1980 ja jatkaa tätä työtä edelleen, tämän lehden apumattitoimittajana hän toimi 1991-1998. Lisäksi Karin kynästä ovat lähtöisin monet tehtäväshakilliset artikkelit ja harvat ovat ne ST:n viime vuosikymmeninä julkaisemat kirjat, joiden toimitustyössä Kari ei olisi pyyteettömästi ollut mukana.

Sydämelliset onnittelut!

Omistustehtävien ratkaisut:

Kallio:

1.Ra1! Kxd2 (1.-Ke2 2.Rb3! Kf2 3. Lh2! Ke1 4.Kd4 Ke2 5.Kc3 Kf3 6.Kd3 Kf2 7.Rd4 Ke1 8.Lg3# - tämä määrää alkusiirron) 2.Ke4 Ke2 3.R1c2 (1. paluu) 3.-Kd2 (tai 3.-Kf2 4.Rd4 Kg1 5.Kf3 Kh1 6.Rd1 Kg1 7.Re2+ Kf1 8.Re3+ Ke1 9.Lc3#) 4.Kf3 Kc1 5.Ra3 Kd2 6.Lb2 Kd3 7.Rac2 (2. paluu, jatkossa uhrataan) 7.-Kd2 8.Re1 Kxe1 9.Lc3#

Spåre:

1.-Df8 2.Kh7 Lxb1#, 1.Lxa2 e7 2.Kf7 e8D#

Paavilainen:

1.Le3 (Rd6?) Lxe7 2.Rd6 Lxf6#, 1.Lb2 (Ld2?) Le1 2.Lc3 Lf2#, 1.Re6 (Le3?) e4 2.Le3 Td5#, 1.e5 (La4?) Ta3 2.La4 Td3#, 1.f4 (Rd5?) Te5 2.Rd5 Te4#

Väisänen:

1.-Ld4 2.Kb4 Rc13.Ka3 Rc2#, 1.-Rc1 2.Kc3 Rc2 3.Lc4 Ld4#, 1.-Rc2 2.Kb3 Ld4 3.Lc4 Rc1#

Harkola:

a) 1.Tb1 Rc2 2.Lb3 Rb4 3.Ld1 Ra2#, b) 1.La2 Kd4 2.Lb1 Kc4 3.Td5 Kc3 4.Td1 Rb3#

Tanner:

a) 1.Kg3 b8T! 2.Kf2 Txb3 3.d2+ Kxc2 4.Ke1 Kd3 5.Kd1 Tb1#,
b) 1.Kf3 b8D 2.b2+ Dxb2 3.d2+ Kxc2 4.Ke2 Kxc3 5.Kd1 Dxd2#

Karhunen:

1. Lg1 Kxg1 2.Kg8 Kh1 3.Kf8 Kg1 4.Ke8 Kh1 5.Kd8 Kg1 6.Kc8 Kh1 7.Kb8 Kg1 8.Ka7 Kh1 9. Ka6 Kg1 10.Ka5 Kh1 11.Kb4 Kg1 12.Kxc4 Kh1 13.Kxc5 Kg1 14.Kxc6 Kh1 15.Kd7 Kg1 16.c5 Kh1 17.c4 Kg1 18.c3 Kh1 19.c2 Kg1 20.c1D (c1T?) Kh1 21.Dc8 Kg1 22.Dg8 Kh1 23.Dh7+ gxh7 24.Ke8 g6 25.Kf8 h8D/T#

Omistustehtäviä Kari Valtonen 50 vuotta

Timo Kallio

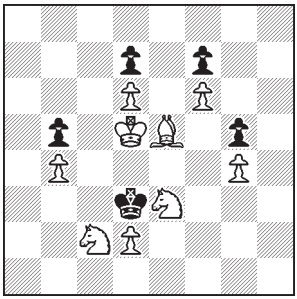

9# 9+5

Carl-Erik Spåre

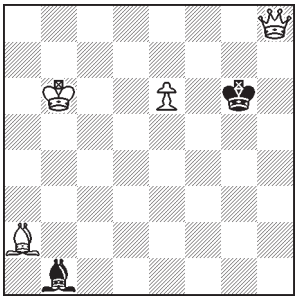

a#2 4+2

Jorma Paavilainen

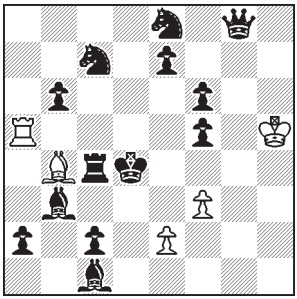

a#2 5.1.1.1. 5+13

Kauko Väisänen

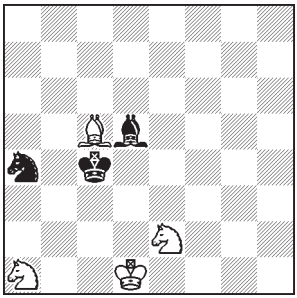

a#3 4+3

Hannu Harkola

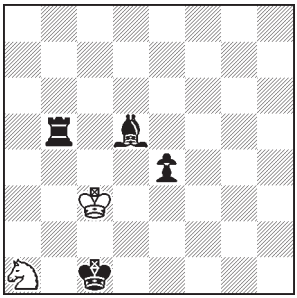

a) a#3 2+4
b) a#4

Henry Tanner

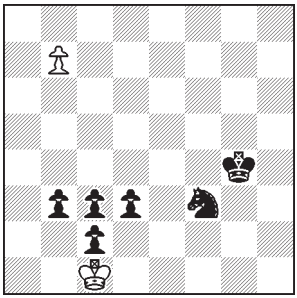

a#5 b) mRf3→f2 2+6

Kari Karhunen

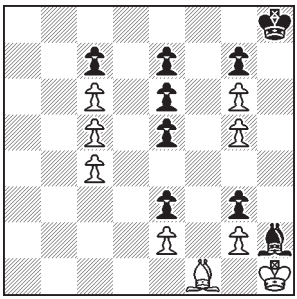

a#25

ST 2/2002:n ensipainospalstalla oli lisäksi Mikael Grönroosin ja Marko Ylijoen omistustehtävät Karille.

Neal Turner

Paha pähkinä 16

A little gem for selfmate fans.
Pieni helmi itsemattien ystäville.

Gerald F. Anderson
***Natal Mercury* 1915**

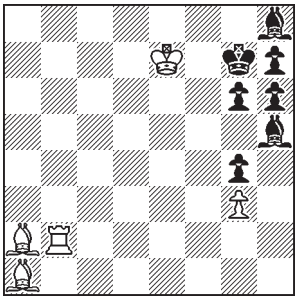

i#4 5+7

Solution to / ratkaisu Paha pähkinä *15:*
1.Kf7 Dc2 2.Kg6 Dd3 3.Kh5 Dc2 4.Lg6 Df5 5.Re4 Dh3#
1.La8 Dxb3 2.Kd7 Kc2 3.Kc6 De6 4.Kb5 Kc3 5.Ka4 Da6#

ST-lehden virheet verkossa

ST-lehden virheet julkituodaan nykyään myös ST:n verkkosivuilla osoitteessa http://www.saunalahti.fi/~stniekat/st/korj.htm

Lehden 2/2004 virheitä mainitulta sivulta:

- sivu/page 45, 4. kunniamaininta / 4th Honourable Mention: c) mRf7→**g2**
- sivu/page 48, 2. mainita / 2nd Commendation: a**#6,5**
- sivu/page 58: Vasenratsu / Left Knight a2→a1
- sivu/page 60: painoteknisistä ongelmista johtuen kuva puuttuu, se on saatavissa em. sivulta tai päätoimittajalta

Harri Hurme

Rekonstruktiopalsta

Tehtäväshakki on hauskaa, mielestäni järjestyksessä laatiminen, ratkaiseminen, tutkiminen. Siis jollei laadi omin ideoin, niin toisen laatiman tehtävän rekonstruktio voi tarjota mielenkiintoista pohdiskeltavaa, enemmän kuin mitä ratkaiseminen tuottaa. Nyt *ST* tarjoaa uuden palstan, aloitamme varovaisesti vain yhdellä tehtävällä.

Siis mikä asema toteuttaa seuraavan ratkaisun:

2# **1.Dd4**! uhkaa 2.Dxb4#; 1.-Rb4~ mielivaltainen siirto, siis ratsu ilmaan, jonka jälkeen käy 2. Txb7#/Rc3#/Dxd3# eli näennäinen moniuhka.Tämä siis merkitsisi duaaleja, mutta ratsun mennessä tiettyyn ruutuun aina vain yksi matti on mahdollinen eli 1.-Ra6 2.Txb7#; 1.-Rc6 2.Rc3#; 1.-Rd5 2.Dxd3#.

Annamme tehtävästä vain päämuunnelmat, mahdolliset sivumuunnelmat jätämme tehtävän ratkaisijan vapaasti toteutettavaksi, mikä itseasiassa vaikeuttaa muutenkin hankalan ongelman selvittämistä. Tavallisesti kysytään mahdollisimman taloudellista toteutusta, nyt vaatimuksena on laveammin “tehtäväshakillisesti hyvä”, jolloin taloudellisuuden lisäksi esimerkiksi alkusiirron laatu merkitsee jotain, samoin temaattiset asiat, siis esimerkiksi siirtojen motiivit. Pääasia on kuitenkin ratkaisun toteutuminen yksimääreisesti.

Ratkaisut lähetetään kuten muihinkin lehden ratkaisukilpailuihin palstan toimittajalle seitsemän viikon kuluessa kannen päivämäärästä, osoite: Kaskenkaatajantie 18 C 32, 02100 Espoo, sähköposti Riitta.Hurme@kolumbus.fi.

Reconstruct a good two mover with the above solution, only main variations shown. The variations include a virtual multiple threat, with dual avoidance. Send your reconstructions to Harri Hurme, address above, within seven weeks from the publication date of this issue.

Kevätpäivät 24.-25.4.

Kevätpäivillä Espoon Nuuksiossa huhtikuun lopussa oli kolmetoista osallistujaa. Ohjelmassa oli tuttuun tyyliin pikalaadintaa ja -ratkaisemista, esitelmiä, keskustelua ja vapaamuotoista oleilua.

Pikaratkaisukilpailu käytiin samoin tehtävin kuin Hollannin avoimessa mestaruuskilpailussa hieman aikaisemmin keväällä. Tehtävät oli valinnut belgialainen Edward Stoffelen, joka toimitti ne pyynnöstä Neal Turnerille. Jälkimmäinen pääsi siis normaalia vähemmällä työllä tehtävien valinnan osalta. Kannatettavaa kansainvälistä yhteistyötä!

Tehtävät olivat vaikeita, kuten tulokset kertovat. Ratkaistavana oli 12 tehtävää 180 minuutissa. Maksimipistemäärä oli 72, josta kaikki jäivät selvästi. Hollannissa voittaja oli Michael Pfannkuche hienolla tuloksella 65, mutta hänen jälkeensä tulleista parhaat olivat meikäläisten tavoin 50 pisteen tienoilla.

1. Kari Valtonen	50,5
2. Harri Hurme	49
3. Jorma Paavilainen	47
4. Kari Karhunen	41,5
5. Hannu Harkola	38
6. Henry Tanner	26
7. Mikael Grönroos	25
8. Janne Syväniemi	24
9. Juha Saukkola	22
10. Jukka Tuovinen	20
11. Tommi Lantta	10

Pikalaadintakilpailun teema oli "siirrot samalle ruudulle". 9 tehtävää osallistui, ja tiukka kilpailu kärkisijasta käytiin Jukka Tuovisen ja Kari Valtosen välillä. Karin hieno kaksisiirtoinen voitti niukasti toiseksi sijoittuneen Jukan apumatin.

Voittajatehtävä on kannessa, tässä sen ratkaisu:
Esipeli 1.-Rxe5 2.Dxe5#
Houkutukset:
1.De6? (2.Rfd6#) Tg7!, 1.Dc5? (2.Rbd6#) Tg6!
Ratkaisu: **1.Dc6!** (2.d6#) 1.-Rxe5/Rd4 2.Rfd6/Rbd6#. Teemaruudun d6 tehokasta käyttöä!

Muussa ohjelmassa päähuomio oli Suomi-Sveitsi-maaottelun Suomen edustustehtävien valinnassa. Joukkueemme johtaja Marko Ylijoki esitteli kolmeen kilpailuryhmään ehdolla olleet tehtävät, joista kevätpäivien osanottajat valitsivat parhaat kilpailuun. Valintaprosessi oli antoisa ja sen aikana pohdittiin tehtävien hyviä ja vähemmän hyviä puolia antaumuksella.

Päivien aikana ehdittiin juhlia etuajassa myös Kari Valtosen 50-vuotispäivää, joka oli 26.4. eli juuri kevätpäivien jälkeen.

ST:n syyspäivät 2004

ST:n syyspäivät järjestetään viime syksyn tavoin Pirkanmaalla Julkujärven leirikeskuksessa 30.-31.10.2004. Leirikeskus sijaitsee Ylöjärvellä, noin 20 km Tampereelta Vaasantietä.

Lauantaina aloitetaan klo 12 ja sunnuntaina ohjelma loppuu noin klo 16. Luvassa on ainakin esitelmiä eri aiheista, pikaratkaisua ja -laadintaa sekä hyvää seuraa. Lisäksi on mahdollisuus ulkoilmaelämään, saunomiseen ja maittaviin ruokailuihin. Omin lakanoin kannattaa varautua, talon lakanat maksavat viisi euroa. Viikonlopun kustannukset ovat noin 30 euroa.

Ilmoittautumiset 24.10. mennessä joko Marko Ylijoelle, jolta lisätietoja ja ajo-ohjeet, tai puheenjohtajalle.

Markon yhteystiedot:

Mustanlahdenkatu 21 B 22, 33210 Tampere, sähköposti mysg@suomi24.fi, puhelin 0400-426825.

Suomalaisia Kreikkaan

Kreikan tehtäväkongressiin 4.-11.9. ovat lähdössä seuraavat suomalaiset: Hannu Harkola, Riitta ja Harri Hurme,Terho Jaatinen, Kari Karhunen, Jorma Paavilainen, Pauli Perkonoja, Henry Tanner sekä Leena ja Neal Turner. Ratkaisujoukkueemme on Kari Karhunen, Jorma Paavilainen ja Pauli Perkonoja, yksittäisratkaisija ja joukkueen johtaja on Harri Hurme.

Ensipainokset

Originals

Tuomarit / *Judges*: 2# 2003-2004: **NN**, 3# 2004-2005: **NN**, n# 2004-2005: **NN,** lopputehtävät/*studies* 2003-2004: **Edward Stoffelen**, a#2/*h#2* 2003-2004: **Valeri Gurov**, a#3/*h#3*2004-2005:**NN,** a#n/*h#n*2004-2005:**Marko Ylijoki**, i#/*s#*2004-2005: **NN**, satutehtävät/*fairies* 2004: **Olivier Ronat**

Mattitehtävät / *Direct mates*
Jukka Tuovinen
Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI
Puh/*Tel.*: 040 590 6609
e-mail: tuovinenj@hotmail.com

Kaikki tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Ratkaisuaikaa seitsemän viikkoa.

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN ST 1/2004RATKAISUT

2644. Strebkovs 1.-R~/Re4/Lh2 2.Dxg3/Re6/Lxh2#. **1.Re5!** (2.Rg6#) R~/Rf3/Txe5 2.Re6/Dxg3/Rd3#. Kohtalaisesta vaikeudesta huolimatta ei oikein innostava (AHa). Kaksi näyttävää eriväristen R:jen linjakatkoa (JP).

2645. Strebkovs 1.Tf4! sp. Rexf4/Lxf4/Rgxf4/Re5/Rxd4 2.Rc3/Dh1/Le4/Txe5/Txd4(Rc3)#. Tämä on helpompi, mutta silti kauniimpi kuin edellinen (AH). Hyvä alkusiirto ei uhkaa vaan luo ratkaisevan siirtopakkotilanteen (JP).

2646. Jarmonov 1.Lh7/Le4/Lc2? e5/Lxd4+/e2!, **1.Ld3!** (2.Rg6#) f6/f5/Lf6/Df5/Lxh8/De6/Lxf8/Lxd4+/e2 2.De5/Txg4/gxf6/Dxf5/g6/Rxe6/De5/Dxd4/Dc1#. Lh7 on erittäin hyvä houkutus, miksei myös Lc2. Kauniita matteja on myös mukana (AHa). Shakkiuhan vuoksi oikea alkusiirto Ld3 eikä Le4. Hyvä kaksisiirtoinen (JP). Vaikein näistä kolmesta (PV).

2647. Aleksandrov Kuviovirhe. Korjattu muoto julkaistu viime numerossa.

2648. Pitkänen 1.Rbxa4! Rg3 2.Da8 Re2/Re4 3.Kxe2/Dxe4 1.-b2 2.De4 Rxd2 3.Kxd2. Musta hevonen makkaroidaan siististi (AHa). Difficult key (RL). D:n kaukosiirto (2.Da8) estää msb3:n etenemisen, koska ko. siirtoa seuraa matti jo kolmessa siirrossa (JP). Asemassa yövartija Lh3 ja liuta duaaleja, koska Da8 uhkaa myös Df8. Parannusehdotus, jossa ratkaisun loppu olisi 2.Da8 uhka /Rf5/Te2 3.Df8/De4/Kxe2: Ke1 Dh1 Rb2 c3 sb6 c4 d2 -Ka1 Rg2 sa4 b3 h5 (HS).

2649. Räisänen 1.Rd5! Re6 2.Rd7 Kg8 3.Re7+ Kh8 4. Lxg7+ Rxg7 5.Re5.

Huom! Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

Note! In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under a diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay).

Piece abbreviations in Finnish are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight

2693. Jaakko Räisänen & Jorma Pitkänen
Lahti

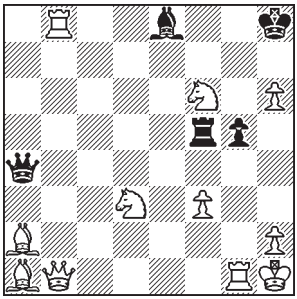

2# hhh 11+5

2694.
Abdelaziz Onkoud
Stains - FRA

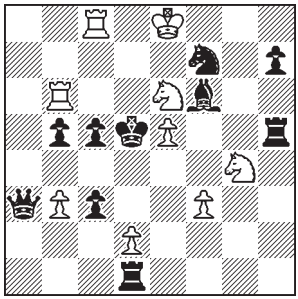

2# h 9+10

2695.
Igor Jarmonov
Mariupol - UKR

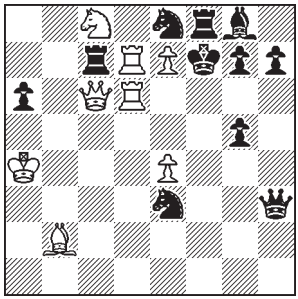

3# 8+11

2696. Antonio Garofalo & Henry Tanner
Bari - ITA/ Helsinki

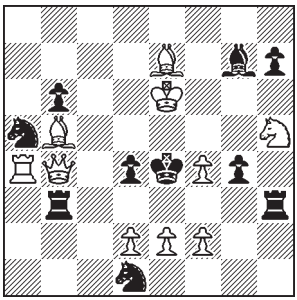

3# hhh 10+10

2697.
Vladimir Aleksandrov
Ivanovo - UKR

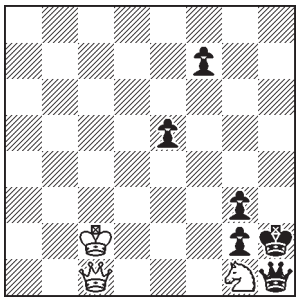

4# 3+6

2698.
Kari Valtonen
Tampere

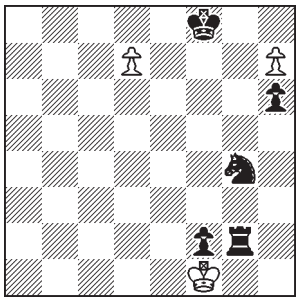

a#2 2.1.1.1 3+5
b) mKf8→f7 2.1.1.1

2699. Andrei Dikusarov & Kari Valtonen
Novosibirsk - RUS/ Tampere

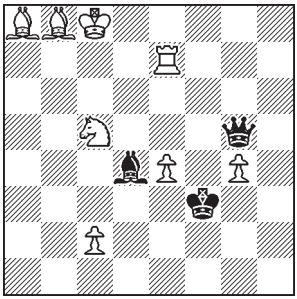

a#2 8+3
b) vKc8→f7 c) vsc2→d2
d) vLb8→f4 e) vLa8→e6
f) vRc5→d7

2700.
Unto Heinonen
Helsinki

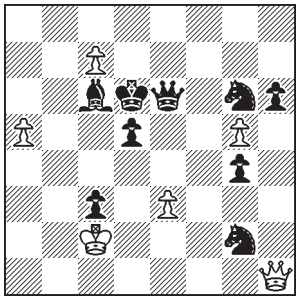

a#2 4.1.1.1 6+9

2701.
Mikola Kolesnik & Roman Zalokotshki
? / Sambor - UKR

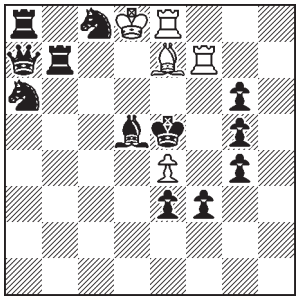

a#2 4.1.1.1 5+12

2702.
Christer Jonssson
Skärholmen - SWE

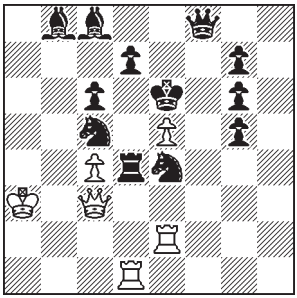

a#2 2.1.1.1 6+12

2703.
Vjatsheslav Kopajev &
Mikael Grönroos
Moskova - RUS/Vaasa

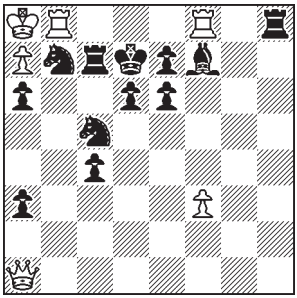

a#2 2.1.1.1 6+12

2704.
Vitaly Medintsev
Krasnodar - RUS

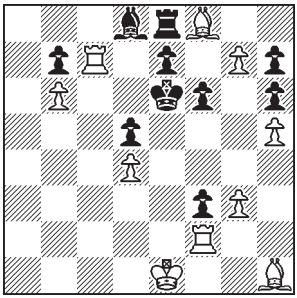

a#2 2.1.1.1 10+10

2705.
Jevgeni Fomitshev,
Vjatsheslav Vladimirov &
Mikael Grönroos
Novgorod - Russia/Vaasa

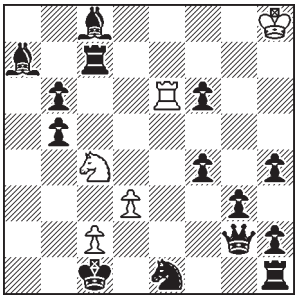

a#2½ b) mKc1→f3 5+14

2706.
Kari Valtonen
Tampere

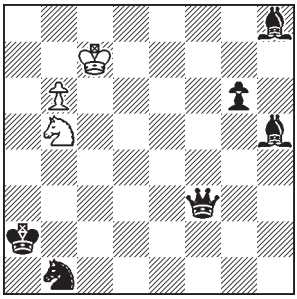

a#3 b) msg6→b3 3+6

2707.
Christer Jonssson
Skärholmen - SWE

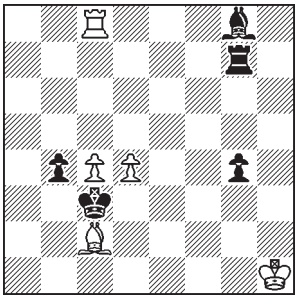

a#3 2.1.1.1.1.1 5+5

2708.
Christer Jonssson
Skärholmen - SWE

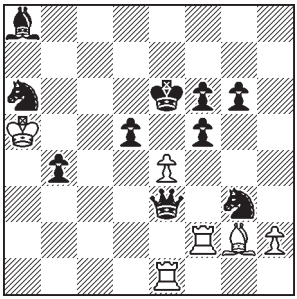

a#3 4.1.1.1.1.1 6+10

2709.
Christopher Jones
Henbury - GBR

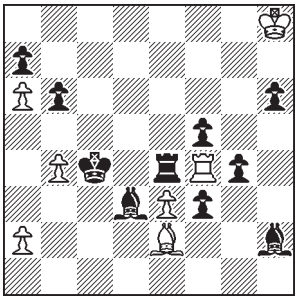

a#3 b) mDh2 7+10

2710.
Unto Heinonen
Helsinki

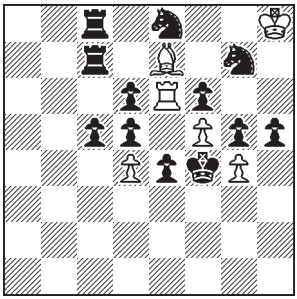

a#3 2.1.1.1.1.1 6+12

2711.
Christer Jonssson
Skärholmen - SWE

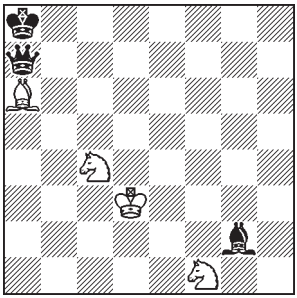

a#4 4+3

Lopputehtävät, itsematit, satushakki ja matemaattiset shakkitehtävät: valitettavasti tälläkään kerralla ei ensipainoksia eikä palstaa.

Studies, Selfmates, Fairies and Mathematical Chess Problems: Unfortunately no originals nor column this time.

Apumatit / *Helpmates*
Mikael Grönroos
Savenottotie 10 C 8
FI-65280 Vaasa
e-mail: mikael.gronroos@fimnet.fi

Edelliseen numeroon täytyy vielä palata eli kolmen ratkaisijan kommentit olivat unohtuneet, pahoittelen tätä. Pisteet on korjattu tässä numerossa. ST 1/2004 numeron ratkaisijat olivat tällä kertaa kaikki hoksanneet virheen Spåren tehtävän vaatimuksessa eli 3-siirtoinenhan se oli.

Tämänkertaisen satsin tehtävistä voin sanoa, että Jonssonin tehtävissä lienee vaikeutta riittämiin, samoin Jonesin tehtävässä. Kun tähän lisätään Unton 3-siirtoinen, luulisi, ettei kesän kuluessa tarvitse aurinkoa hikoillakseen. Apusetä nro 1 esittäytyy vaihteeksi laadintapuolella niin yhteistehtävällä kuin parilla muullakin. Helteistä kesää lukijoille!

APUMATTIENSIPAINOSTEN ST 1/2004 RATKAISUT

Edellisen lehden **2602. Simoni** 1.-c4 2.Rxc5 Lxb4 3.Re6 Ld6# 1.-cxb4 2.Rxe1 Tc1 3.Rg2 Tf1#. Toimittajan tutkimaa paluuteemaa. Ratkaisu on helppo ja tavaraa on paljon niin kuin Sepon perinnössä (PV). Sisältö ja runsas materiaali ei ole oikein tasapainossa (CES). Sama on esitetty huomattavasti pienemmällä nappulamäärällä ilman erikoista alkusiirtoa. En muista kuka esitti tämän huomion! (MG)

2650. Koistinen & Grönroos 1.Lc3 Te8 2.La5 Txf7# 1.Lf6 Ta6 2.Ld8 Txc5#. Valkeiden tornien vuorottelua (JP).

2651. Jonsson1.Db6 Le1 2.Ld6 Rdxe6# 1.Dc7 Rdf3 2.Td6 Lxe5#. T/L-katkot samassa pisteessä (JP). Hyvä tasapaino vaikkakin aika odotettu ja väritön grimshawin sovellus (CES).

2652. Heinonen 1.Txf7 gxf8D 2.Txf3 Dxf3# 1.Txc7 bxc8D 2.Txc4 Dxc4# 1.Dxb7 cxb8D 2.Dxb3+ Dxb3# 1.Lxg7 fxg8D 2.Lc3 Dg6#. Helppo, mutta uutta ja erilaista (PV). Pirteän tuntuinen tuplazilahi toistoilla (CES).

2653. Jonsson 1.Rxd4 Le8 2.Tc6 Lf7# 1.Txd4 Lf1 2.Lc4 Lg2# 1.Dxd4 c3 2.Rbc5 c4#. Kolme kiinnittymistä samalla ruudulla. C-sotilaan askellus on mukava yksityiskohta. (CES)

2654. Virtanen a) 1.Dd5 La7 2.Lc5 Rd4 3.Kd6 Lb8# b) 1.Df6 Lc6 2.Ke6 Rc3 3.Te5 Ld7#. Etenkin a-muodon mattikuvion löytäminen oli työläs (AH). Tämä oli joillekin ylivoimainen vähänappulaisuudestaan huolimatta! Selkeät paluut. (MG) Kiitokset kauniista omistustehtävästä! (omistuksen kohteet)

2655. Spåre a) 1.Tg4 Lxe5 2.Df4 Kg1 3.Kg3 Rf5# b) 1.Txe5 Kh2 2.Th5 Lf6+ 3.Dg5 g3#. A masterpiece with a good change (UH). Viehättävät kiinnitysmatit ja kaksosmuoto saatu näppärästi aikaan (AH).

2656. Jonsson 1.Lxd5 Th2 2.Tee6 Td2 3.Ke5 Txd5# 1.Lxh3 Lxf3 2.Ke6 Lg2 3.Kf5 Lxh3#. Muhkea zilahi-arvoitus (CES). Apusetä esittää version, jossa on musta umnov molemmissa ratkaisuissa.

2656v. Christer Jonssson & Mikael Grönroos
Skärholmen - SWE/Vaasa

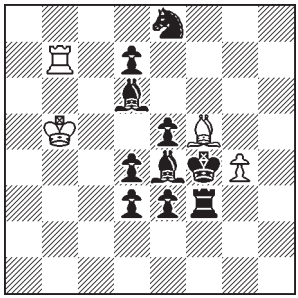

a#3b) mTf3→e6 4+10

Ratkaisu: a) 1.Lxb7 Lxd7 2.Ke4 Lc8 3.Tf4 Lxb7# b) 1.Lxf5 Txd7 2.e4 Tf7 3.Ke5 Txf5#.

2657. Garai & Grönroos 1.Lg5+ Rf4+ 2.Kf6 Lxd5 3.Re3 Rh5# 1.Tc6+ Rc5+ 2.Kd6 Lxf5 3.Rc3 Rb7#. A solid work (RL). Tästä tuli erinomaisen hieno tehtävä (PV). Täydellistä harmoniaa kahdessa hienossa ratkaisussa. Onnistunut korjaus! (CES)

2658. Jones a) 1.Kf6 Lf8 2.Ld6 Txh7 3.Le5 Le7# b) 1.Ke4 Txd3 2.Tdd5 Lxf2 3.Tde5 Td4#. A fine work; a complex analogous strategy (UH). Urausta ja paluuta viisto/suora-analogisesti eli Jonesin mielialuetta (CES). Vertailutehtävänä on samantapaista tematiikkaa esittävä toisen huippulaatijan huipputehtävä.

Fadil Abdurahmanovic
Schach Aktiv 2003

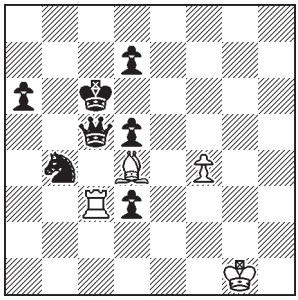

a#3 2.1.1.1.1.1 4+7

Ratkaisu: 1.Kd6 Lf2 2.De3 Tc8 3.De6 Lc5# 1.Kb5 Tc1 2.Dc2 La7 3.Da4 Tc5#.

2659. Ylijoki 1.Kf3 Ld8 2.Kxe3 Lf6 3.Kd3 Rce4# 1.Txe3 Ta8 2.Kxf4 Tf8+ 3.Ke5 Rf5#.

Valkean T ja L tulevat ovelasti uusille väijytyspaikoille (AH)! Tämä tuotti myös vaikeuksia ratkaisijoille.

2660. Jonsson a) 1.-Lb1 2.Ke6 Lxa2+ 3.Kf5 Lg8 4.Ta6 Kg3 5.Te6 Lh7# b) 1.-Lf5+ 2.Ke8 Lc8 3.Ld8 Kf5 4.Tf1+ Ke6 5.Tf8 Ld7#. b-muoto tuntuu sivuratkaisulta. Jos siinä edes jollain tavoin olisi saatu a:ssa lyöty sotilas korottumaan. (CES)

Unto Heinonen suurmestariksi!

Tuoreen tiedon mukaan Unto Heinonen saa FIDE-albumiin 1995-1997 peräti 21 tehtävää, mikä nostaa hänen albumipisteensä yli suurmestariksi vaadittavan 70 pisteen. Tarkempia tietoja Unton ja muiden suomalaisten albumimenestyksestä seuraavassa ST:ssä.

Uudessa albumissa on 1153 tehtävää 335 laatijalta. Ryhmittäin: 2# 184, 3# 216, n# 112, eg 87, h# 241, s# 88, f 185, retro 40.

Menestyneimmät laatijat:
- Petkov 35,00
- · Caillaud 27,50
- · Vladimirov 25,75
- · Abdurahmanovic 21,50
- · Heinonen 21

Heinosen pisteet lienevät siis 55,5 + 21 = **76,5!**

Suomalaiset:
- · Grönroos 1 (E159)
- · Heimo 2 (G151, H23)
- · Heinonen 21
- · Hurme 0,5 (B168)
- · Mänttä 0,5 (B105)
- · Paavilainen 1,5 (C2, G9)
- · Tanner 0,5 (C2)
- · Väisänen 0,5 (B168)

Albumia saataneen Suomeen Kreikan tehtäväkongressista, ennakkotilaukset puheenjohtajalle tai kirjastonhoitajalle.

RATKAISUPISTEET ST 6/2003: 2584-2604

	#	+=	a#	i#, satu	6/03	2003	YHT
Ratkaisija	**18**	**-**	**36**	**-**	**54**	**476**	
Antero Harju			33		33	249	4451
Arto Heimonen			34		34	169	169
Unto Heinonen			36		36	202	3509
Teemu Helineva	4		30		34	147	147
Erkki Helminen	9		19		28	138	1542
Yrjö Hiltunen			33		33	193	3786
Hannu Kettunen			36		36	424	5290
Tommi Lantta						61	245
Romuald Lazowski	18		36		54	428	915
Petteri Paronen			19		19	195	340
Jorma Pitkänen			23		23	129	779
Hannu Sokka	18		27		45	299	2662
Carl-Erik Spåre			36		36	135	612
Teuvo Stenroos			5		5	35	2941
Pentti Vähämäki	15		29		44	235	3733

Mattitehtävien ratkaisuista palstan toimittajan mukaan Teuvo Stenroosille 14 pistettä ST 4-5/2003:n ratkaisuista ja entisistä numeroista Antero Harjulle 10, Hannu Kettuselle 18, Tommi Lantalle 4, Petteri Paroselle 7 ja Jorma Pitkäselle 21 pistettä. Kaikki pisteet lisätty vuoden 2003 pisteisiin ja yhteispisteisiin.

RATKAISUPISTEET ST 1/2004: 2644-2660

	#	+=	a#	i#, satu	1/04	2004	YHT
Ratkaisija	**12**	**-**	**29**	**-**	**41**	**41**	
Antero Harju	9		29		38	38	4489
Arto Heimonen	12		29		41	41	210
Unto Heinonen			29		29	29	3538
Teemu Helineva			15		15	15	162
Erkki Helminen	6		15		21	21	1563
Yrjö Hiltunen			28		28	28	3814
Hannu Kettunen	12		27		39	39	5329
Romuald Lazowski	12		29		41	41	956
Petteri Paronen	6		17		23	23	363
Jorma Pitkänen	9		11		20	20	799
Hannu Sokka	12		29		41	41	2703
Carl-Erik Spåre			21		21	21	633
Pentti Vähämäki	9		22		31	31	3720

Lopputehtävien, itsemattien ja satushakkitehtävien ratkaisupisteet saadaan toivottavasti tulevaan ST-lehteen.

Marko Ylijoki

Valikoituja apumatteja

Tahtoisin tällä kertaa lyhyesti esitellä joidenkin noiden tänä vuonna pyöreitä täyttävien suomalaisniekkojen apumatteja. Uskoakseni herrat ovat monista yhteyksistä kaikille tuttuja, mutta toivoakseni onnistun tuomaan heidän laadinnastaan esiin sellaisia pikkupäärlyjä, joita ei ole ainakaan aivan juuri uudelleen julkaistu.

Kuten aiemminkin on mainittu, 1930-luvulla vaihdelma oli oleellinen osa apumattia. 85 vuotta vastikään täyttäneen radioprofessori Eero Saarenheimon tehtävästä **A** sellainen löytyykin. Saarenheimo on kertonut, että "Vaihdelman aikaansaaminen tuotti monesti tuskaa. Sen vuoksi olenkin kiintynyt eräisiin tehtäviin, vaikkei niissä itse toiminta olekaan strategisesti kovin hohtavaa." Hohtavaa tahi ei niin tehtävässä A vaihdelmatehtävän omaperäinen piirre tulee erityisen hyvin esiin, kun molemmilla osapuolilla on itse ratkaisussa hankaluuksia temposiirron kanssa. *1.-Lxg4 2.Tf1 Lxf3# 1.Lxe4 Rxg1 2.fxg1L Lxe4#.

ST:n historian pitkäaikaisin puheenjohtaja Hannu Harkola täyttää 60 vuotta 21. syyskuuta. Vanhoja FIDE-albumeja tutkiskelemalla voi törmätä vaikkapa sellaiseen ihastuttavaan retrohelmeen kuin tehtävä **B**. Hupaisan pseudominiatyyrin vaatimuksena on: lisää yksi musta nappula niin että tehtävä on korrekti kahden siirron apumatti. Koska tehtävä on parhaimmillaan ratkaisukohteena, jätän pulman pohdittavaksenne.

50 vuotta tuli tai tulee täyteen tänä vuonna ainakin Unto Reunaselle, Kari Valtoselle sekä Teppo Mäntälle, jotka ovat - ainakin osittain - Porin poikia. Enpä tiedä, kuinka paljon he ovat muinoin keskenään temmeltäneet, vai ovatko ollenkaan, mutta kaikilla heillä näyttäisi olevan hyvin omintakeiset laadintakuviot.

Tehtävä **C** on yksi Unto Reunasen menestyksekkäistä apumateista. Vuonna 2000 ilmestyneessä kirjasessaan Chris. Feather nimeää tulevaisuuden apumateiksi (Helpmate of the Future) sellaiset, joissa on kaksi erilaista ratkaisuparia. Tämä tehtävähän täyttää kriteerit mainiosti: a) 1.e4+ Rxe4+ 2.Kc4 Td4# 1.Tg5 Rxa5 2.Kd4 Re4# b) 1.b4 Rxb4+ 2.Kd4 Tc4# 1.Le6 Rb3 2.Kc4 Rb4#.

Kuinka usein Kari Valtonen onkaan muistanut vaatimattomana miehenä muistuttaa, miten simppeleitä ja yksinkertaisia hänen apumattitehtävänsä ovatkaan. Voipi olla. Mutta mikä vika yksinkertaisuudessa on, jos se tarkoittaa sellaista lumoavaa temporakennetta kuin tehtävässä **D**. 1.g5 Rd4 2.Th3+ Rb3 3.Kh4 Kb2 4.Tg4 Rd4 5.Dh5 Rf5#.

Teppo Mäntän tehtävässä **E** ei taida olla sanottavan paljon strategista sisältöä, mutta miniatyyri forsbergtyyppisin kaksosin, jossa kumpikin nappulavaljakosta g4/g5 vaihtaa laatuaan, on eittämättä löydös. Eipä taida jäädä satunnaisille ekonomisoijille hommia. a)1.Re3+ Kc5 2.Rc2 Re4# b) 1.Ld1 Ld8 2.Lc2 La5# c) 1.Tg2 Tg4 2.Td2 Tc4#.

Tätä palstaa kirjoittaessani löydän yhtäkkiä netistä 7. WCCT-kilpailun tulokset. Tehtäväshakin keskusteluryhmään (www.rebnora.com/discussion) ne on postittanut 14.6.2004 Miodrag Mladenovic, joka on nähtävästi ensimmäisten joukossa saanut käsiinsä lopullisen tulosjulkaisun. Siltä varalta, että laajempi katsaus turnaukseen ei ehätä tähän lehteen, esittelen apumattiryhmän kolme parasta tehtävää.

Omissa alustavissa arvioissani oli 7-8 kilpailuun osallistunutta tehtävää, jotka mielestäni kykenivät kamppailemaan kilpailun kärkisijoista. Hämmästyttävää kyllä juuri näiden joukosta löytyy myös kolme mitalistia. En tiedä tuomarimaiden tehtäväkohtaisia kommentteja, joten tyydyn omin sanoin ihailemaan tehtäviä **F**, **G** ja **H**.

Dolf Wissmannin voittajatehtävä on fantastinen syklinen esitys, jossa teemanappulat Db8, Tc8, Tg6 ja Lh8 katkaisevat toistensa linjoja. Lisäsisältönä on mm. kriittiset siirrot, kiinnitysmatit ja valkean uudet K-patterit. 1.Tc2Tc7 2.Tgc6 Kxe5+ 3.Kc3 Kf5# 1.Lb2 Lf6 2.De5+ Kxc6 3.Kc3 Kb7#. Kaunis suoran ja viiston rivin vastaavuus.

A) Eero Saarenheimo
v842 *Åbo Underrättelser*
10.9.1938
2.-3. kum. SSL 1938

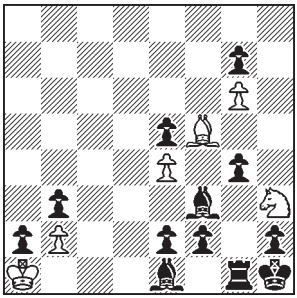

a#2* 6+12

B) Hannu Harkola
2. palkinto
Veli Mustonen 60 JT 1970

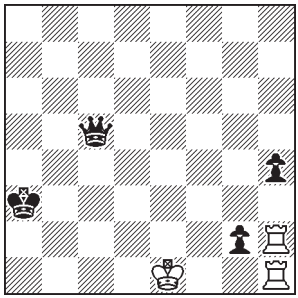

a#2 kts. teksti 3+4

C)
Unto Reunanen
1. kum.
871 *The Problemist* 1983

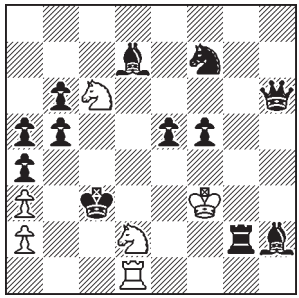

a#2 2.1.1.1. 6+12
b) vTd1→c7

D) Kari Valtonen
1. kum.
651 *Probleemblad* 1982

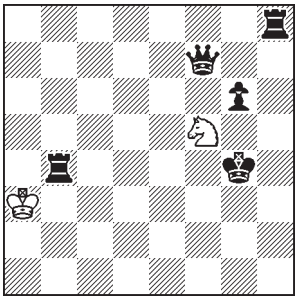

a#5 2+5

E) Teppo Mänttä
4. kum.
Suomen Tehtäväniekat 1989

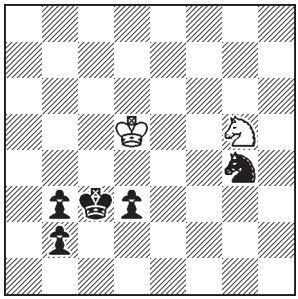

a#2 2+5
b) vLg5 mLg4 c) vTg5 mTg4

F) Dolf Wissmann
1. sija
7. WCCT 2002-2004

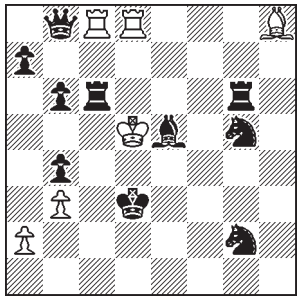

a#3 2.1... 6+10

G) Valeri Gurov &
Vladislav Nefjodov
2. sija 7. WCCT 2002-2004

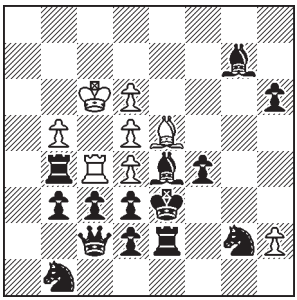

a#3 2.1... 8+14
b) msd3→b6

H) Aleksander & Valeri
Semenenko
3. sija 7. WCCT 2002-2004

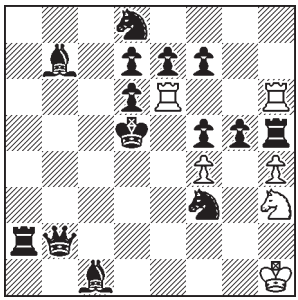

a#3 b) msf5→d4 6+14

Valikoitujen apumattien toimittaja saavutti 7. WCCT-kilpailun apumattiryhmässä hyvän 13.-14. sijan - onnittelut! Palaamme kilpailuun seuraavissa lehdissä.

Toiseksi sijoittunut venäläistehtävä on rakenteeltaan erittäin raskas monine sotilaineen, ja ratkaisu on mielestäni arvattavuudessaan ainakin hieman mielenkiinnoton. Mutta eipä nyt ryhdytä moittimaan ansiokkaassa kilpailussa menestynyttä runsasta tehtävää vaan ihastellaan pikemmin sitä, että saavutuksena se on ehdottomasti vertaansa vailla. a) 1.f3 Lg3 2.Lxd4 Le5 3.Rf4 Lxd4# 1.Txb5 Ta4 2.Tb4 Lxf4+ 3.Kxd4 Txb4# b) 1.Lf8 Lh8 2.Lg7 Txc3+ 3.Kxd4 Lxg7# 1.Kd3 Tc5 2.Txd4 Tc4 3.Re3 Txd4#.

Semenenkon veljesten kolmanneksi sijoittunut tehtävä on huomattavasti monimutkaisempi. Siinä on peräti seitsemän teemanappulaa ja sisältönä katkoja ja lyöntejä. Lisäksi on mainittava vielä kiinnitysmallimatit. 1.Txh6 Te3 2.De5 fxg5 3.Ke6 Rf4# 1.gxf4 Te2 3.Le3 Txh5+ 3.Ke4 Rf2#. Eipä minulla ole mitään mahdollisuutta lähteä arvailemaan, miksi esimerkiksi tämän ja edellisen tehtävän järjestys lopputuloksissa on se kuin on.

Ratkaisuja saarivaltakunnasta

Iso-Britannian ratkaisijamestaruuskilpailun tehtävien (ST 2/2004, s. 83) ratkaisut:

1) John Rice ensipainos
1.Rf5? Txh3! **1.Rf7!** (2.Dh2#) (5)

2) Udo Degener 2. palkinto *Schach* 1994
1.R4~? (2.Lb7#) Rc3!, 1.Rb3? axb3!, Rf3? g5!, 1.Rb2/Rc1? exd4!, 1.Rf4? Tg3! **1.Re1!** (2.Lb7#) (5)

3) Viktor Melnitshenko & Valentin Rudenko ensipainos *The Problemist*
1.Td7! (½) (2.Txc5+) (½)
1.-Te3 2.d4+ (1), 1.-De2 2.f4+ (1), 1.-Dxg5 2.Dxe4+ (1), 1.-e3 2.hxg4 (1)

4) Michael Keller & Thorsten Zirkwitz *Sächsische Zeitung* 2001
1.h3! (½) (2.Kh6) (½)
1.-Re3 2.Lxf7 (1), 1.-Rh4 2.Lxc6 (1), 1.-Txc2 2.Dxc2 (1), 1.-e3 2.Dxb4+ (1)

5) Leonid Topko *Shahmaty v SSSR* 1982
1.e7 Dxe7 (½ + ¼) 2.Th8+ Lc8 (¼ + ¼) 3.Txc8+ Ka7 (¼ + ¼) 4.Tb7+ Dxb7 (¼ + ¼) 5.Ta8+ Dxa8 (¼ + ¼) 6.b6+ Kb8 (¼ + ¼) 7.Kb5 Db7 (½ + ¼) 8.a7+ Dxa7 (½ + ¼) 9.bxa7+ (¼) voittaen. 1.-Dg8 2.Th2 De8 3.c7 Ld7 4.Td2 +-

6) Yochanan Afek *Journal* 2004
1.Lg2 Kc8 (½ +½) 2.Kc5! Kb8 (½ +½) 3.Kd6! Kxa8 (½ +½) 4.Rb4 Lb5 (¼ +¼) 5.Ra6! Lxa6 (½) 6.Kc7 ~ 7.Lxb7# (½), 5.-Lc6 6.Lxc6 bxc6 7.Kc7 g2 8.Kc8 ~ 9.Rc7# (½)

7) Michal Dragoun ensipainos *The Problemist*
1.Tf2 Db5 2.Dxd3 Dxd3# 1.Te2 Db8 2.Dxf4 Dxf4# 1.Kxd3 Dxe4+ 2.Kc3 Db4# 1.Kxf4 Dxe4+ 2.Kg5 Dg6#
- jokainen ratkaisu 1¼ pistettä

8) Alois Johandl ensipainos *The Problemist*
1.d4! (1) 1.-Rf3 2.Lb2 Re2 3.La3 c5 4.Lb4+ cxb4 5.Tb5+ axb5 6.axb5+ (4) Kb6 7.Ta6#

9) Klaus Wenda 1. palkinto *Schweizerische Schachzeitung* 1978
1.Td2! (2) (2.Tc2+ Kd3 3.Dd1+ Rd2 4.Tc3+) (1)
1.-gxh6 2.Tf4 & 3.Tf7 & 4.Dc3+ (1)
1.-Txh6 2.Le6 & 3.Lg4 & 4.Dc3+ (1)

Hannu Harkola

Párosin apumatit

Unkarilainen György Páros (28.4.1910-17.12.1975) on tunnetuimpia apumattilaatijoita. Hän sai suurmestarin arvon Tbilisin tehtäväkongressissa 1975, jossa hän itsekin oli pitkästä aikaa mukana. Vaikka Páros on kirjoittanut useita tehtäväshakin oppaita, hänen apumattejaan ei ole aikaisemmin kokoelmana julkaistu. Nyt bernd ellinghoven on saanut valmiiksi feenschach-phénix-sarjan 10. teoksen: **Thomas Brand, Chris Feather, Hans Gruber:** *György Páros - Ein Begründer des Modernen Hilfsmatts* (332 sivua, painos 400 kpl).

Kirja jakautuu neljään pääosaan. Hans Gruber on koonnut vuosilta 1928-64 kaksisiirtoisia apumatteja 71 kpl. Chris Featherin osalla ovat 2-siirtoiset vuosilta 1965-75 (80 kpl). Kolmisiirtoiset (37 kpl) ja monisiirtoiset (13 kpl) on käsitellyt Thomas Brand. Yleensä tehtävät on sijoitettu kukin omalle sivulleen ja alle saksan- ja englanninkieliset kommentit. Featherin osuus on kuitenkin erilainen ja hän kommentoi tehtäviä joskus jopa varsin kriittisesti sekä esittelee monia vertailutehtäviä. Tämäkin osa on sekä saksaksi että englanniksi.

Kirjaa täydentää alku- ja loppusanojen lisäksi Á. Földeákin esittely Párosin elämästä, muutama Párosin kirje ja kirjoitelma, muistokirjoitukset, muistokilpailun tulokset sekä lähde-, teema- ja laatijahakemistot.

Kirja on sekä ulkoasultaan että sisällöltään nautittava. Apumattien harrastajalle se on erittäin suositeltava. Hinta on noin 35 euroa. Yhteistilausta varten toivomukset puheenjohtajalle 15.8. mennessä.

Näytetehtäviä:

2. palk.
***Magyar Sakkélet* 1961**

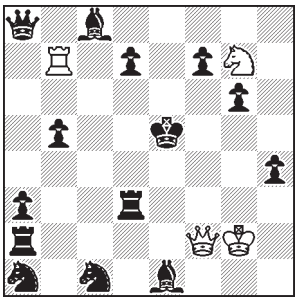

a#2 3 ratk. 4+14

1.d5 Txf7 2.Rc2 (Re2?, Ld2?) Df4#
1.Td5 Tb6 2.Re2 (Ld2?, Rc2?) De3#
1.Tf3 Txd7 2.Ld2 (Re2?, Rc2?) Dd4#

1. palk.
***Palestine Post* 1951**

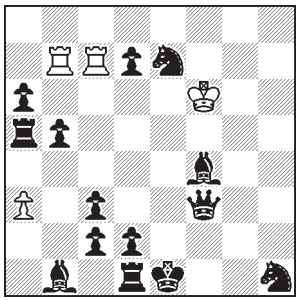

a#3* 4+14

1.-Txc3 2.Lb8+ Txf3 3.d6 Txe7#
1.b4 Txb4 2.Da8 Txf4 3.d5 Txe7#

1. kum
***Schach* 1958**

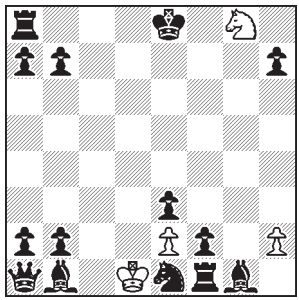

a#5½ 4+14

1.-Re7 2.h6! Rd5 3.0-0-0 h3! 4.Kb8 h4 5.Ka8 h5 6.Tb8 Rc7#

Nelinurkkaprojekti X

The Four Corner Project X

ST 6/2003:ssa kirjoitin, että seuraava 4-n-palsta on jo kymmenes. Toivoin runsasta 4-n-satoa, ja laatijat ulkomaita myöten ovat kiitettävästi paneutuneet juhlalaadintaan. ”Puhtaita” nelinurkkatehtäviä on 8, 4-n-ekstroja on 20. Lisäksi Hannu Sokka on laajentanut alkuperäistä ideaa (korkeintaan 8-nappulaisia tehtäviä) kolmella hienolla luomuksella, joissa valkean 8 heinäsirkkaa sijaitsevat symmetrisesti laudan nurkissa.

Laatikaa lisää ja lähettäkää nelinurkka(ekstra)tehtävänne osoitteeseen: **Henry Tanner, Laivalahdenkaari 9 B 37, 00810 Helsinki** tai sähköpostilla: **henry.tanner@mbnet.fi**.

Satuerikoisuudet on selitetty alla, mutta huomatkaa erityisesti **pattivaatimukset** a=n (apupatti), s=n (sarjasiirtoinen patti, jossa siis vain valkea siirtää, tehtävä 17) ja sa=n (sarjasiirtoinen apupatti).

Foreign readers
See p. 115 for explanations of stipulations, fairy conditions etc.

Satuehdot, -nappulat ym.

alfil = 2,2 juoksija (esim. c3-a1, c3-a5)

antilooppi = 3,4-juoksija (esim. a1-d5)

biisoni = kamelin ja seepran yhdistelmänappula eli 1,3- & 2,3-juoksija; tehtävän 27 biisoni a8 voisi siis siirtyä ruutuihin b5, c5, d6 ja d7

Einstein-shakki = siirtyvä nappula, joka ei lyö, menettää siirryttyään voimaansa sarjassa D-T-L-R-s (s, joka ei lyö, pysyy sotilaana); lyönnin suorittava nappula voimistuu sarjassa s-R-L-T-D (lyövä D pysyy D:nä); satuehto ei koske kuninkaita; sotilaat eivät voi korottua perinteisesti; peräriville joutunut sotilas (ms 1. rivillä) on liikkumaton; omalla alarivillä oleva s (ms 8. rivillä) voi ottaa tavallisen, kaksois- tai kolmoisaskeleen (ja voi tulla ohestalyödyksi); linnoituksen jälkeen T muuttuu L:ksi

flamingo = 1,6-juoksija (esim. a1-b7)

heinäsirkka = liikkuu (ja lyö) D:n linjoilla olevan nappulan takaiseen ruutuun; symboli: ylösalainen D

juoksijat (esim. 0,0-j., 6,6-j., alfil, biisoni, flamingo) siirtyvät (kuten ratsu) lähtöruudusta suoraan tuloruutuun riippumatta siitä, onko näiden ruutujen välissä nappuloita; juoksijoiden siirron pituus ilmaistaan lukuparilla, joka osoittaa miten monta riviä/linjaa nappula siirtyy lähtöruudustaan

- **0,6-juoksija** siirtyy esim. a1-a7, a1-g1
- **6,6-juoksija** siirtyy esim. a1-g7

kameleontti muuttaa välittömästi siirryttyään muotoa sarjassa -R-L-T-D-R-

kenguru = kuin heinäsirkka, mutta se tarvitsee siirtyäkseen kaksi pukkinappulaa samalla linjalla; pukkinappulat voivat olla peräkkäin tai niiden välissä voi olla yksi tai useampi ruutu

kirke = lyöty nappula syntyy välittömästi uudelleen ruudulla, jolla vastaava nappula oli pelin alkuasemassa; R:n, L:n ja T:n syntymäruutu määräytyy lyöntiruudun värin mukaan; sotilas syntyy lyöntilinjan 2. tai 7. ruutuun; jos syntymäruutu on miehitetty, lyönti on normaali; satunappulat syntyvät lyöntilinjan korotusruutuun

- **paikanvaihtokirke** = lyövä ja lyöty nappula vaihtavat paikkaa

- **peilikirke** = lyöty nappula syntyy uudelleen vastustajan puolella lautaa, esim. d7:ssä lyöty mR syntyy b1:ssä

- **pystypeilikirke** = syntymäruutu peilautuu laudan pystykeskiviivan suhteen, esim. normaalikirkessä d1:een syntyvä vD syntyykin e1:een; vrt. peilikirke

kotka = heinäsirkka, joka tekee pukkinappulan kohdalla 90 asteen käännöksen; tehtävässä 1 kotka h8 voi siirtyä ruutuihin a7 ja g1; vrt. varpunen

kulkusirkka = kuin heinäsirkka, mutta se lyö pukkinappulan (jonka takaisen ruudun tulee olla tyhjä); kulkusirkka liikkuu vain, jos se voi lyödä, niinpä asemassa, jossa mustalla ei ole muita nappuloita kuin kulkusirkkoja, valkean pitää pitää huolta siitä, että niillä on koko ajan lyötävää

1. Erich Bartel
Augsburg – DEU

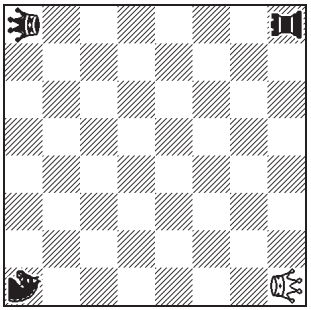

a=2 2.1.1.1 1 + 3
kulkusirkka h1, varpunen a1,
vikuri a8, kotka h8

2. Henry Tanner

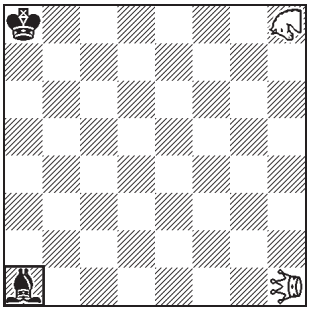

sa#39 max., PWC 2 + 2
tasahyppääjä h1, biisoni h8,
L-kameleontti a1

3. Marko Ylijoki

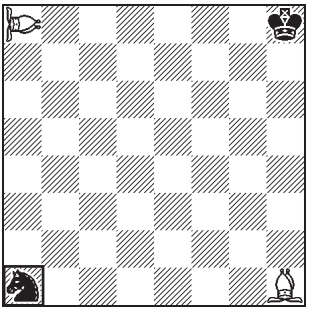

sa#5 PWC 2 + 2
LT-metsästäjä a8,
R-kameleontti a1

4. Marko Ylijoki

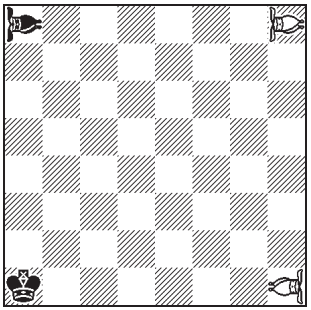

sa=8 PWC 2 + 2
partiopoika h1,
LT-metsästäjät h8 ja a8

5. Marko Ylijoki

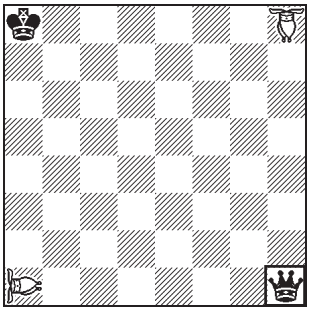

sa#50 max., PWC 2 + 2
LT-metsästäjä a1, alfil h8
D-kameleontti h1

6. Henry Tanner

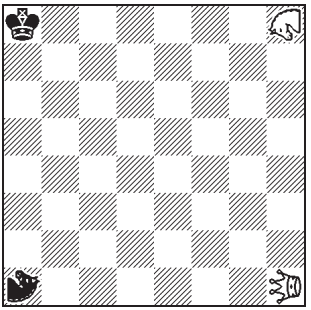

a#5 PWC 2 + 2
tasahyppääjä h1, biisoni h8
antilooppi a1

7. Henry Tanner

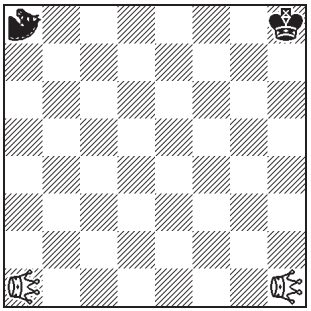

a#10 pystypeilikirke 2 + 2
kulkusirkat a1 ja h1
flamingo a8

8. Henry Tanner

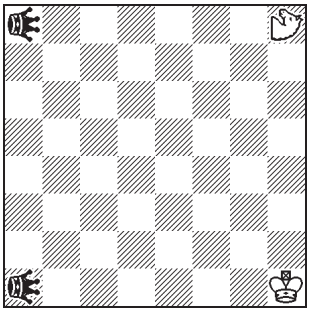

i#15 kirke 2 + 2
flamingo h8
kulkusirkat a1 ja a8

9. Jorma Pitkänen

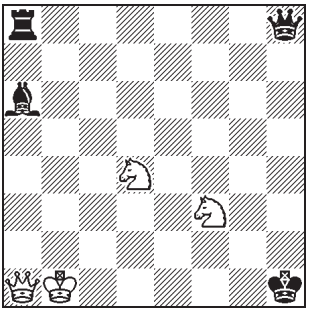

11# 4 + 4

10. Josip Pernaric
Kunovec – CRO

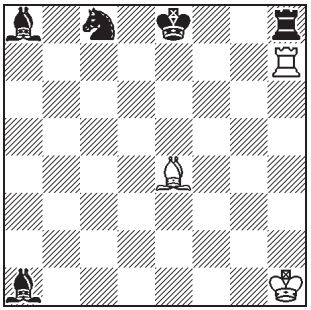

a#2 2.1.1.1 3 + 5

11. Josip Pernaric

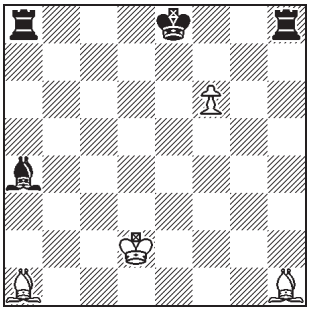

a#2 4 + 4
b) vsf6→a6

12. Josip Pernaric

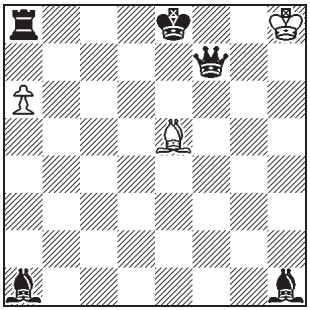

a#3 0.1... 3 + 5
b) vKh8↔La1

13. Josip Pernaric

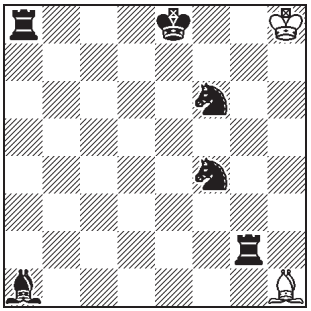

a#4 2 + 6

14. Marko Ylijoki
Dieter Lindenin mukaan

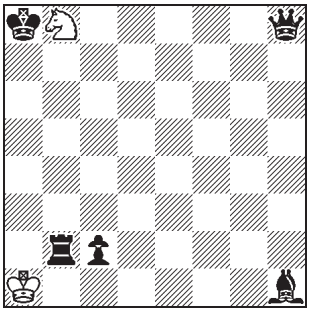

a#4 2.1... 2 + 5

15. Josip Pernaric

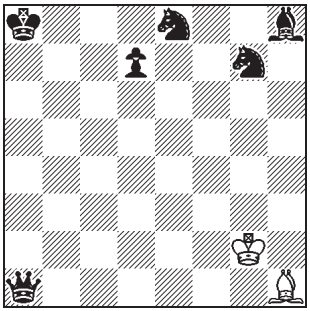

a#5 2 + 6

16. Henry Tanner
omistettu Josip Pernaricille

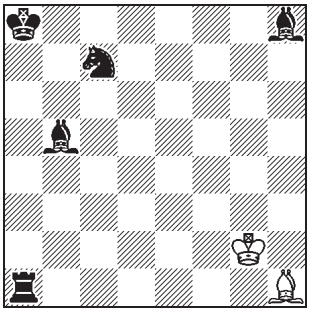

a#5 2 + 5

17. Terho Jaatinen
Jorma Pitkäsen mukaan

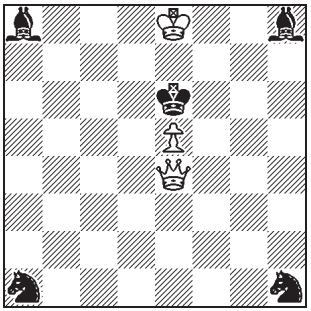

s=28 2 ratk. 3 + 5
valkean lyhinsiirtoinen
white minimummer

18. Josip Pernaric

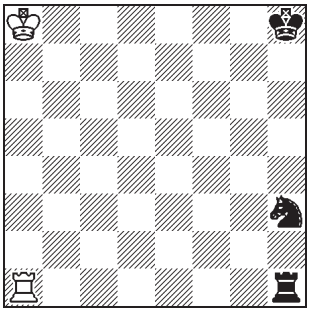

a#2 kirke 2 + 3
b) mRh3→a7

19. Marko Ylijoki

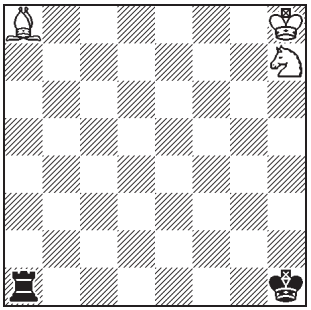

a#4 PWC 3 + 2

20. Ion Murarasu
Botosani – ROM

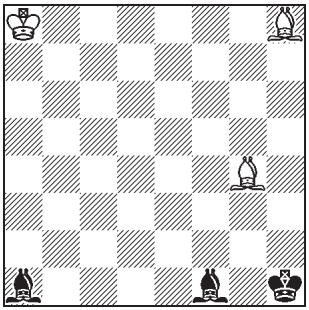

a#2 2.1.1.1 3 + 3
Einstein-shakki

21. Ion Murarasu

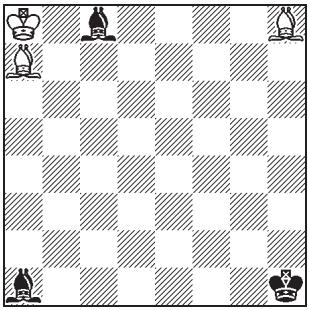

a#2 3.1.1.1 3 + 3
Einstein-shakki

22. Ion Murarasu

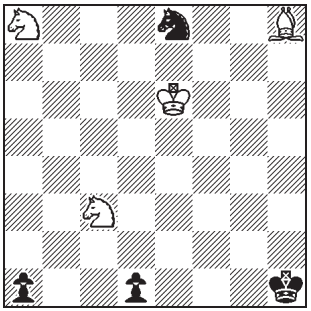

a#4 Einstein-shakki 4 + 4
b) msd1→c2

23. Ion Murarasu

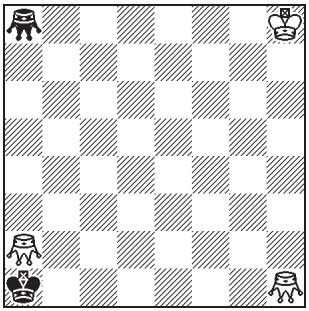

a#9 KöKo 3 + 2
b) vHa2→c1

24. Josip Pernaric

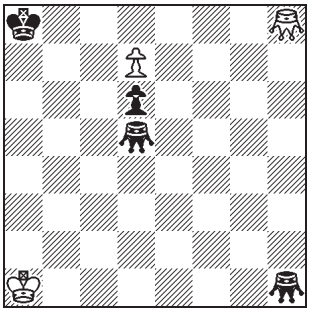

a=3 0-asema 3 + 4
a) msd6→c7
b) vsd7→e7

25. Marko Ylijoki
Curt Stockmanin mukaan

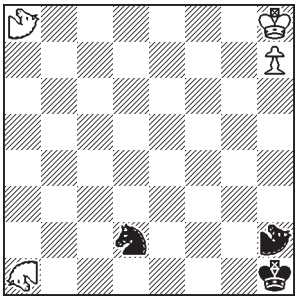

a#3* 4 + 3
0,6-juoksija a1
6,6-juoksijat a8 ja h2

26. Marko Ylijoki

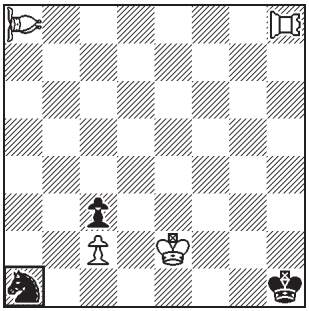

sa#6 PWC 4 + 3
b) mD-kameleontti a1
LT-metsästäjä a8, TL-m. h8
R-kameleontti a1

27. Bernd Gräfrath
Mülheim/Ruhr – DEU

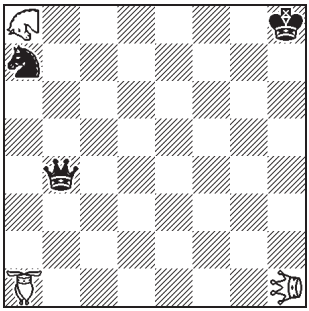

s=18 kirke 3 + 3
lähettihyppääjä a1
biisoni a8
kenguru h1

28. Henry Tanner
omistettu Bernd Gräfrathille

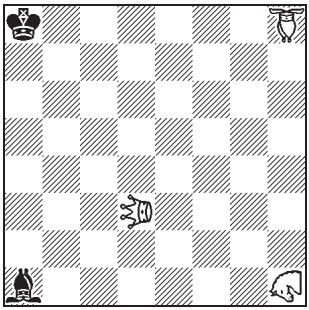

s#19 PWC 3 + 2
kenguru d3, biisoni h1
lähettihyppääjä h8

29. Hannu Sokka

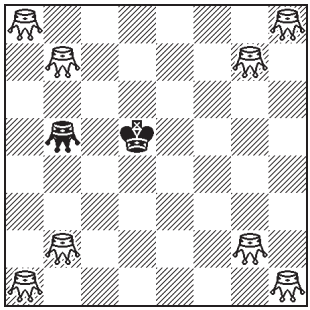

7# max. 8 + 2
b) mKd5→e6

30. Hannu Sokka

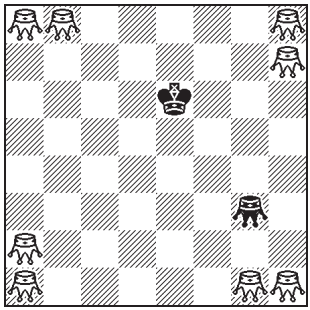

9# max. 8 + 2
b) mHg3→d1; c) mHg3→b2

31. Hannu Sokka

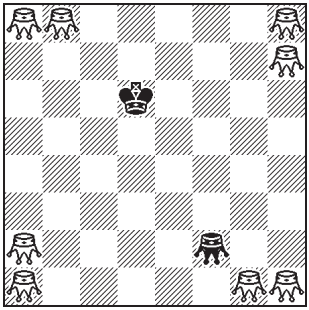

8# max. 8 + 2
b) mHf2→d2; c) mHd2→e2;
d)&mKd6→e6;e)&mHe2→g5;
f) & mHg5→d4

32. Dieter Linden
***Der Stern* 16.2.1984**
(tehtävään 14)

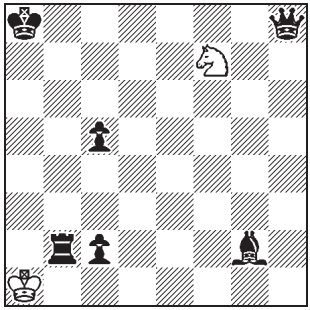

a#4 2+6
b) vRf7→b8

33. Curt Stockman
13635, *TfS* 5/1978
(tehtävään 25)

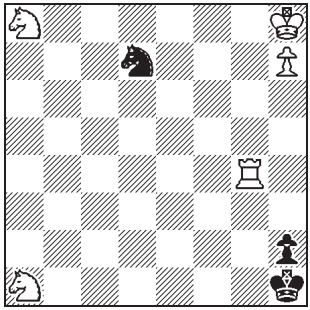

a#3* 5+3

KöKo (kölniläinen kontaktishakki) = vain siirrot miehitetyn ruudun viereisille ruuduille ovat sallittuja

lähettihyppääjä = kuin heinäsirkka, mutta se liikkuu vain lähetin linjoilla

maksimummeri(max.) eli pisinsiirtoinen: sen, jota tämä lisäehto koskee (yleensä mustan, varsinkin itsemateissa) täytyy tehdä pisin laillinen siirtonsa mitattuna lähtöruudun keskipisteestä tuloruudun keskipisteeseen; shakit ovat normaaleja, eli myös pisintä siirtoa lyhyemmät siirrot shakkaavat

metsästäjät: LT-metsästäjä liikkuu laudalla alhaalta ylös kuin lähetti ja ylhäältä alas kuin torni, TL-metsästäjä päinvastoin; ne eivät voi liikkua vaakasuoraan

minimummeri (min.) eli lyhinsiirtoinen: sen, jota tämä lisäehto koskee, on tehtävä geometrisesti lyhimmät lailliset siirrot

partiopoikaliikkuu siksakrataa, esim. a1-b2-a3-b4- tai a1-b2-c1-d2-

sarjasiirtoiset = siirtovuorossa oleva tekee vaatimuksen osoittaman määrän siirtoja perättäin; ns. suorassa s-matissa tai s-patis-

sa (s#n, s=n) vain valkea siirtää; s-apumatissa/-patissa (sa#/sa=) mustan siirtosarjan jälkeen valkea tekee ainoalla siirrollaan matin/patin; vain siirtosarjan viimeinen siirto saa olla shakki

tasahyppääjä hyppää sellaisen nappulan yli, joka on tarkalleen lähtö- ja tuloruudun puolessa välissä; siirtolinjalla (lähtö- ja tuloruudun välissä) ei saa olla muita nappuloita

varpunen = heinäsirkka, joka tekee pukkinappulan kohdalla 135 asteen käännöksen; tehtävässä 1 varpunen a1 voi siirtyä ruutuihin b7 ja g2; vrt. kotka

vikuri = liikkuu kuningattaren linjoilla mutta pysähtyy linjalla olevan nappulan edessä olevaan ruutuun; voidaan sanoa, että se on heinäsirkka, joka tekee pukkinappulan kohdalla 180 asteen käännöksen; vikuri ei voi lyödä

Ratkaisut:

1. EB a) 1.Vg2 Ksxg2-f3 2.He4 Ksxe4-d5=; b) 1.Kg1 Ksxg1-f1 2.Ve2 Ksxe2-d3=

2. HT 1.L*h8T (Ba1) 2.T*h1D (Eh8) 3.Db7R 4.Rc5L 5.Lg1T 6.Tg8D 7.Da2R 8.Rc3L 9.L*h8T (Ec3) 10.Th1D 11.Db7R 12.Rd6L 13.Lh2T 14.Ta2D 15.Dg8R 16.Rf6L 17.L*c3T (Ef6) 18.Tc8D 19.Dh3R 20.Rf4L 21.Lb8T 22.Tb1D 23.Dh7R 24.R*f6L (Eh7) 25.L*a1T (Bf6) 26.Th1D 27.Db7R 28.Ra5L 29.Le1T 30.Te8D 31.De1R 32.Rd3L 33.L*h7T (Ed3) 34.Ta7D 35.Dg1R 36.Rf3L 37.Lb7T 38.Th7D 39.Da7R Bc5#

3. MY 1.Rc2L 2.Lb1T 3.T*h1D (vLb1) 4.Dh6R 5.Rg8L LTa1# Hauska loppuasema niin tässä kuin seuraavassakin.

4. MY 1.Kb2 2.LTa1 3.Ka3 4.LTc3 5.LT*h8 (vLTc3) 6.LTh2 7.LTb8 8.LTb2 Pb1= (9.LT*b1?? (Pb2))

5. MY 1.Db7R 2.Rc5L 3.Lg1T 4.Tg8D 5.Da2R 6.Rc3L 7.L*h8T (Ac3) 8.Th1D 9.Db7R 10.Rc5L 11.Lg1T 12.Tg8D 13.Da2R 14.R*c3L (Aa2) 15.Lh8T 16.Th1D 17.Db7R 18.Rd6L 19.Lh2T 20.T*a2D (Ah2) 21.Dg8R 22.Rf6L 23.L*a1T (LTf6) 24.Th1D 25.Db7R 26.Rc5L 27.Lg1T 28.Tg8D 29.Da2R 30. Rc3L 31.L*f6T (LTc3) 32.Ta6D 33.Df1R 34.Rg3L 35.Lb8T 36.Tb1D 37.Dh7R 38.Rg5L 39.Lc1T 40.Th1D 41.Db7R 42.Rd6L 43.L*h2T (Ad6) 44.Ta2D 45.Dg8R 46.Rf6L 47.L*c3T (LTf6) 48.Th3D 49.Dc8R 50.Ra7L LTf3# Piii...iiitkä & kaunis.

6. HT 1.Ae4 Tb8 2.Aa7 Be7 3.Ad3 Bf4 4.Af7 B*f7 (Af4) 5.A*b7 (Tf4) Bd6#

7. HT 1.Fb2 Ks*c3 (Fg1) 2.Kg8 Ks*f1 (Fb1) 3.Kf8 Ks*a1 (Fg1) 4.Ke7 Ks*h1 (Fb1) 5.Fc7 Ks*c8 (Ff1) 6.Kd6 Ks*e1 (Fc1) 7.Fb7 Ks*a6+ (Fg1) 8.Kc5 Ks*h1 (Fb1) 9.Kb4 Ks*a1 (Fg1) 10.Fa2 Ks*a3 (Fh1)#

8. HT 1.Fb7 Ks*c6 (Fb8) 2.Fa2 Ks*a3 (Fa8) 3.Fb2 Ks*c1 (Fb8) 4.Fc2 Ks*c3 (Fc8) 5.Fd2 Ks*e1 (Fd8) 6.Fc2 Ks*c1(Fc8) 7.Fb2 Ks*a3 (Fb8) 8.Fa2 Ks*a1 (Fa8) 9.Fg7 Ks*h8 (Fg8) 10.Ff2 Ks*g3 (Ff8) 11.Kg1! Ks*e8 (Ff8) 12.Kh2 Ks*g8 (Ff8) 13.Kh3 Ks*e8 (Ff8) 14.Fg2 Ks*g1 (Fg8) 15.Kh4 Ks*h8 (Fg8)#

9. JPi 1.Kc2+! Kg2 2.Dg1+ Kh3 3.Dh2+ Kg4 4.Dg2+ Kf4 5.Dg5+ Ke4 6.Dg4+ Kd5 7.De6+ Kc5 8.Dc6+ Kb4 9.Dc3+ Ka4 10.Db3+ Ka5 11.Rc6#

10. JPe 1.Kd8 Lc6 2.Te8 Td7# ja 1.00 Tb7 2.Lh8 Lh7#

11. JPe 1.00 Le4 2.Kh8 f7# b) 1.Ld7 Le5 2.000 Lb7#

12. JPea) 1.-Lf6 2.Lb7 axb7 3.Tc8 bxc8D# 1.-a7 2.000 a8R 3.Lb7 Rb6#

13. JPe 1.Td8 Lxg2 2.Rd7+ Kg8 3.Lf6 Ld5 4.Le7 Lf7#

14. MY 1.Tb7+ Ka2 2.Ta7+ Kb3 3.Lb7 Rd7 4.Db8 Rb6# ja 1.Dd4 Ra6 2.Tb8 Ka2 3.Lb7 Kb3 4.Da7 Rc7# Tehtävän 32 versio, jossa on säästetty yksi ms ja saatu molemmat ratkaisut samaan muotoon!

15. JPe 1.Rh5 (ennakkokatko!) Kf3 2.Le5 Ke4 3.d5+ Kxd5 4.Lb8 Kc6 5.Dh8 Kb6#

16. HT 1.Ta5 Kf3 2.La4 Ke4 3.Rb5 Kd5 4. Le5 Kc6 5.Lb8 Kb6# Nappula vähemmän kuin edellisessä ja ms:n syöttö on vaihtunut hieman mielenkiintoisempaan peliin, mutta toisaalta poissa on myös mD:n siirto nurkasta nurkkaan.

17. TJ 1.-4. Kxa8 11.Kxa1 18.Kxh1 25. Kxh8 28. Ke8= ja 1.-3. Kxh8 10.Kxh1 17.Kxa1 24. Kxa8 28. Ke8= Tehtävän innoittajana toimi Jorma Pitkäsen tehtävä n:o 14 edellisellä 4-n-palstalla (*ST* 6/2003).

18. JPe 1.Rg5 Txh1 2.Rh7 T*h7 (Rg8)# ja 1.Tg1 T*a7 (Rb8) 2.Tg8 Th7# Tuttuakin tutumpaa peliä, mutta tietääkseni tätä ei ole vielä tehty nelinurkkaisena.

19. MY 1.Txa8+ (La1) Kg7 2.Tf8 Rg5 3.

Tf1 Rf3 4.Txa1 (Lf1) Lg2# Mustan tornin täyskierto.

20. IM 1.Le2R Lxe2T 2.Kg1 Lxa1T# ja 1.Lg7R Lxg7T 2.Lh3R Lxh3T#

21. IM 1.Lh3R Lxa1T+ 2.Rg1s Txg1D#,1.Lg4R Le3R 2.Rh2s Lxa1T# ja 1.Lc3R Lxc3T 2.Lh3R Txh3D#

22. IM a) 1.Kg1 Rc7s 2.Rxc7L Rxd1L 3.Lg3R Lxa1T 4.Re2s Lxe2T# b) 1.Rc7s Rd1s 2.cxd1R Rxc7L 3.Rf2s Lxa1T+ 4.f1 Txf1D#

23. IM a) 1.Kb2 Hc2 2.Kc3 Hc4 3.Kd4 He4 4.Ke5 He6 5.Kf6 Hg6 6.Kf7 He8 7.Kg8 Kg7 8.Kh8 Kg8+ 9.Hf8+ Kh7#; b) 1.-Hb1+ 2.Kb2 Hb3 3.Kc3 Hc4 4.Kd4 Hd5 5.Ke5 Hf5 6.Ke6 Hf7 7.Ke7 Kg8 8.Hh8 Hd7 9.Kf8+ Kf7#

24. JPe 1.Hc6 d8L 2.Hb7 Lxc7 3.Hc8 Lb8= ja 1.Hc6 e8R 2.Hb7 Rxd6 3.He6 Sc8=

25. MY 1.-Kg7 2.Rb6 h8D 3.Rxa8 Dxa8# ja 1.Rc5 Kg8 2.Rb3 h8D 3.Rxa1 Dxa1# Tehtävään 33 verrattuna asema on nyt miniatyyri, a-linjan nurkkanappulat on saatu tehokkaampaan käyttöön ja matit ovat mallimatteja.

26. MY a) 1.R*c2L (sa1) 2.Lh7T 3.T*h8D (TLh7) 4.D*a8R (LTh8) 5.Rb6L 6.Lg1T TLe4# b) 1.De1R 2.Rg2L 3.L*a8T (LTg2) 4.T*h8D (TLa8) 5.Dh3R 6.Rg1L LTh3# Vastavuoroiset metsästäjäpatterit.

27. BG 1.Bd6 2.Bc3 3.Lh-d4 4.Bf2 5.Lh-g1 6.Bc4 7.Bb1 8.Ka1 9.Be3 10.Lh-d4 11.B*b4 (Dd8) 12.B*a7 (Rb8) 13.Bd5 14.Bxb8 15.Bc5 16.Bxd8 17.Be5 18.Lh-f6=

28. HT 1.Be3 2.Bf6 3.Lh-e5 4.Lh-g7 5.Bc4 6.B*a1 (Lc4) 7.Bd2 8.Bf5 9.B*c4 (Lf5) 10.Bf3 11.Bg6 12.Kh7 13.Bd5 14.Be8 15.B*f5 (Le8) 16.Bc4 17.Bb7 18.B*e8 (Lb7) 19.Bc5# Biisoni on aktiivinen paitsi ratkaisussa myös #-asemassa, sehän ottaa niin a8:n kuin b8:nkin. Omistus johtuu siitä, että BG:n tehtävät (sekä n:o 27 että *ST* 6/2003:ssa n:o 20) antoivat kimmokkeen perehtyä hedelmälliseen satukolmiyhteyteen: biisoni, kenguru ja L-hyppääjä.

29. HS a) 1.Hb6 He5 2.Hd4 Hc3 3.Hf3 Hg3 4.Hc3 Hg1/He3 5.Hd6 Ha7 6.Had4 Hc5 7.Hac6# b) 1.Hc6 Hb1 2.Hd5 Hb3 3.Hcf6 Hb1 4.Hf3 Hb3 5.Hb4 Hg3 6.He5 Hd6 7.He4#

30. HS a) 1.Hg4 Hg5 2.Hg6 Hg7 3.Hf6+ Kd5 4.Ha3 He5 5.Hae6 Hg7 6.Hd6 Hg5 7.He5 Hg7 8.Hae7 Hd4 9.Hae4#; 3.-Kd7 4.Ha3 Hc7 5.Hd6 He5 6.He7+ Hg7 7.Ha1 Kc8 8.Hc6 Hd7 9.Hc7#; 7.-Ke8 8.Ha3 Hd7 9.He6# b) 1.Hf1 Hxg1 2.Hf7 He1 3.Hf8 He7 4.Hd5 He5 5.Hf6 Hg7 6.Hhf7 He5 7.He4+ Hg7 8.Hf3 He7 9.Hg8# c) 1.Hc3 Hd4 2.He5 Hf6 3.Hf1 Hd4 4.Hf4 Hg4 5.Hg5 Hd7 6.Hf7 Hg7 7.Hf8 Hd4 8.Hhe7 Hf6 9.Hg8#

31. HS a) 1.He3 Hd4 2.Hae5 Hd7 3.Hc8 Hd5 4.Hae6 Hf7 5.Hhe7 Hd5 6.Hd4+ Hf7 7.He4 b) 1.He5 Hd7 2.Hd4 Ke7 3.Hf1 Hd3 4.He1 Hd5 5.Hf6 Hf5 6.He6+ Kd8/Ke8 7.Hf7/He7 c) 1.He5 He6 2.Hf7 Hg8 3.He7 He6 4.Hf6+ Hg8 5.Hc6 He6 6.Hd4 Hg8 7.Hgc5 d) 1.Hf2 He7 2.Hh6 He5 3.He3+ He2 4.Hd4 He4 5.Hd5 He7 6.Hd7 Hc7 7.Hhd6 e) 1.Hg6 Hg7 2.Hf6+ Kd5 3.Ha3 He5 4.Hae6 Hg7 5.Hd6 Hg5 6.He5 Hg7 7.Hae7; 2.-Kd7 3.Ha3 Hc7 4.Hd6 He5 5.He7+ Hg7 6.Ha1 Kc8/e8 7.Hc6/Ha3 f) 1.He5 Hf6 2.Hf1 Hd4 3.Hf4 Hg4 4.Hg5 Hd7 5.Hf7 Hg7 6.Hf8 Hd4 7.Hhe7

32. DL a) 1.Dh7 Rd6 2.Tb8 Rb5 3.Da7+ Kb2 4.Lb7 Rc7# b) 1.Tb7+ Ka2 2.Ta7+ Kb3 3.Lb7 Rd7 4.Db8 Rb6# DL on estänyt b-muodon toisen ratkaisun msc5:llä; päätös jota harva a#-laatija nykyisin tekisi. Mutta Dieter Lindenin (1937-1987) sukupolvi saattoi haluta vielä 20 vuotta sitten yksiratkaisuisia appareita. Entä miksi sijoittaa mL g2:een? Tehtävä on korrekti, onpa mL sitten f3:ssa, e4:ssä – tai h1:ssä, minne se luonnollisesti kuuluu!

33. CS 1.-Kg7 2.Rb6 h8D 3.Rxa8 Dxa8# ja 1.Rc5 Kg8 2.Rb3 h8D 3.Rxa1 Dxa1# Yksi suosikeistani varhaisten (siis viime vuosituhannella julkaistujen) 4-n-x-apumattien joukossa.

* * * * *

Notes for foreign readers

This time our four-corner column (already tenth!) has four foreign composers ***Erich Bartel****,* ***Bernd Gräfrath****,* ***Ion Murarasu****, and* ***Josip Pernaric.*** *Thank you very much for your interesting problems!*

The project continues. Please send your contributions for the project to Henry Tanner, whose address is in the beginning of this article. Note that for "four-corner extras" the maximum amount of men is eight. So the problems 29 to 31 are, strictly speaking, outside the limits, but the four-corner effect is still evident: all the eight white grasshoppers are symmetrically on the corners. Nos. 16 and 28 are dedicated to Bernd Gräfrath and Josip Pernaric, respectively. Thank you for inspiration!

Abbreviations & some terms

Pieces: **KDTLRs** = *KDTLSB (FIDE notation)*

a# = *helpmate*
i# = *selfmate*
s = *series-mover (not selfmate!)*
***s*=** = *series-stalemate*
***sa*=** = *series-helpstalemate*
max. = *maximummer*
m. = *black*
v. = *white*

2 ratkaisua (or ratk.) = *2 solutions*

0,6-juoksija = *0,6-leaper*
6,6-juoksija = *6,6-leaper*
antilooppi = *antelope*
biisoni = *bison*
Einstein-shakki = *Einstein Chess*
heinäsirkka = *grasshopper*
kameleontti = *chameleon*
kenguru = *kangaroo*
kirke = *Circe*
- PWC = *Platzwechsel-Circe*
- pystypeilikirke = *Vertical Mirror Circe*
kotka = *eagle*
kulkusirkka = *locust*
lähettihyppääjä = *bishophopper*
metsästäjät = *hunters*
- LT-hunter (bishop-rook hunter)
- TL-hunter (rook-bishop hunter)
partiopoika = *boyscout*
sarjasiirtoiset = *seriesmovers*
tasahyppääjä = *equihopper*
varpunen = *sparrow*
vikuri = *jibber (Hamster auf Deutsch)*

Apumattikilpailu

Slovakialaisen Juraj Lörincin tehtäväshakkisivut Chess Composition Microweb julistaa teemakilpailun apumateille, joissa on täsmälleen viisi eri vaihetta. Kaksosmuodot ja useat ratkaisut ovat sallittuja, ja eri muodoissa voi olla epätasainen lukumäärä ratkaisuja (3+2, 1+2+2, 1+4).
Kilpailu käydään kahdessa ryhmässä:
Oikeaoppiset apumatit, tuomari Michal Dragoun
Satuapumatit (kaikki satushakin ilmiöt sallittuja), tuomari Juraj Lörinc (Slovakia)
Tehtävät 30.9. mennessä sähköpostiosoitteella juraj.lorinc@bigfoot.com
Palkinnoista ei ole tietoa. Tuomio julkaistaan Chess Composition Microweb -sivuilla http://members.tripod.com/~JurajLorinc/chess/chess.htm

Summary

Our cover problem is by one of the most prominent Finnish problemists, Kari Valtonen, who turned 50 in April. The problem won a quick composing competition held during our society's spring meeting in April. The required theme was a simple one: moves to the same square. The full solution is on p. 97, along with results of the solving competition held during the meeting mentioned above. Kari won also the solving competition, demonstrating once again his versatility. He has gained success as a composer with 5,33 FIDE Album points, as a GM solver and World Champion in 1984, as an experienced judge and expert in chess problem theory. He edited the helpmate column of *ST* in 1991-1998 and continues to edit the problem & studies column of *Suomen Shakki* since 1980. Seven problems dedicated to Kari are on p. 95, with solutions on the previous page.

We have the pleasure of announcing an international composing competition, Toma Garai 70 JT, requiring helpmates in three with exactly three solutions. See p. 88 for details and please reprint the announcement!

On the same page we announce a national composing competition to celebrate the 50th birthday of Teppo Mänttä. The "theme" is to make published problems more economical, a habit successfully practised by Teppo himself.

The announcement of Kari Valtonen 50 JT was published in ST 1/2004. Kari has written an article discussing different ways of dealing with the required theme, multiple theme(s) in 2# in one or several phases, see pp. 90-93.

Timo Sarvela, born in 1919, was best known in Finland for his collection of Finnish problems and studies. His own output was rather limited, but his interest in solving and researching chess problems amply compensated for this. He passed away in April and Kauko Virtanen has written a short obituary on p. 93.

The "Paha Pähkinä - A hard nut to crack" by Neal Turner is on p. 96. This time Neal presents a selfmate by Gerald F. Anderson, known for his artistic and difficult problems.

We have started to publish the mistakes found in *ST* on our web site, see p. 96. Of course our main goal is to produce a flawless magazine, but it has proved to be practically impossible!

Harri Hurme has initiated a reconstruction column and the very first one is on p. 96. He starts with a 2#, of which only the main variations are given.

The originals columns start from p. 98, for the second time in succession without studies, selfmates, fairies and mathematical chess problems. We apologize for this and hope to resolve the present situation before the next *ST* is due to appear.

Just before this issue went to print, the news arrived that the next FIDE Album includes 21 problems by Unto Heinonen, our top composer. This means that his total points exceed the GM level of 70,0 points and he becomes our first GM of composing, see p. 102. More details in future issues, as well as regarding the recently finished WCCT with Finland in 16th place.

In the Selected Helpmates column on pp.104-106 Marko Ylijoki presents helpmates by Finnish composer who have recently celebrated their anniversaries, accompanied by top problems from the 7th WCCT. The solutions to the problems from the BCSC, published in the previous issue, are on p. 106.

Hannu Harkola presents the new book on GM György Páros on p. 107, and the Four Corner Project X by Henry Tanner closes this issue. ST 4-5/2004 is due to appear in autumn.

Seuraava lehti

ilmestyy syksyllä. Hyvää loppukesää!